

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Zamawiający:

Gmina Nowy Dwór Gdański
ul. Ernesta Wejhera 3
82-100 Nowy Dwór Gdański

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem
Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:
Joanna Kaszubska – Konsultant
Zuzanna Ciska – Analityk Stażysta

Spis treści

Spis treści.....	3
Wykaz skrótów	4
1. Wstęp.....	6
2. Efekty realizacji dotychczasowego programu	8
3. Ocena stanu środowiska	10
3.1 Charakterystyka gminy.....	10
3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne	10
3.1.2 Infrastruktura techniczna	12
3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy	14
3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	14
3.2.2 Zagrożenia hałasem	26
3.2.3 Pola elektromagnetyczne	29
3.2.4 Gospodarowanie wodami	31
3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	38
3.2.6 Zasoby geologiczne.....	41
3.2.7 Gleby.....	42
3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	44
3.2.9 Zasoby przyrodnicze	47
3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami.....	54
3.3 Zagadnienia horyzontalne	55
3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu.....	55
3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska	57
3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	58
3.3.4 Monitoring środowiska	59
4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	60
4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska.....	60
4.2 Instrumenty realizacji programu	80
5. System realizacji programu ochrony środowiska	81
5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie.....	81
5.2 Monitoring programu ochrony środowiska	82
6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	87
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	112
Spis tabel, rysunków i wykresów	115

Wykaz skrótów

Art. – Artykuł

As – Arsen

B(a)P – Benzo(a)Piren

bd– brak danych

C₆H₆ – Benzen

CWŻ – Centralny Wodociąg Żuławski

CO – Tlenek węgla

CO₂ – Dwutlenek węgla

Dz.U. – Dziennik Ustaw

GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GPZ – Główny Punkt Zasilający

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

Jedn.– Jednostka miary

jcwp – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

jcwpd – Jednolite Części Wód Podziemnych

JST – Jednostka Samorządu Terytorialnego

K – Potas

KPGO – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

N – Azot

NAT - naturalna

nN – niskie napięcie

Ni – Nikiel

NO₂ – Dwutlenek azotu

O₂– Tlen

O₃ – Ozon

ODR – Ośrodek Doradztwa Rolniczego

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

OUG – Wyższy Urząd Regionalny

OZE – Odnawialne źródła energii

P – Fosfor

Pb – Ołów

PEM – Pole elektromagnetyczne

PCB – Polichlorowane bifenyle

PIB – Państwowy Instytut Badawczy

Pkt – Punkt

PM10 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów

PM2,5 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra

PM – pył zawieszony

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

POŚ – Program Ochrony Środowiska

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RDW – Ramowa Dyrektywa Wodna

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

SN – średnie napięcie

SO₂ – Dwutlenek siarki

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

Sp. z o. o. – Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

SCW – sztuczna część wód

SZCW – silnie zmieniona część wód

SZOP – System Zarządzania Odpadami Płynnymi

u.p.o.ś. – Ustawa Prawo Ochrony Środowiska

UE – Unia Europejska

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

ZDR – Zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii

ZDW – Zarząd Dróg Wojewódzkich

ZZR – Zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii

1. Wstęp

Zgodnie z art. 17 ust. 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ochrony środowiska zobligowany jest do sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska.

Projekt gminnego programu ochrony środowiska opiniowany jest przez właściwy zarząd powiatu, a następnie uchwalany przez radę gminy. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie gminy, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy, organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Określony harmonogram działań jest niezbędny do poprawy jakości życia mieszkańców i stanu środowiska oraz przyczynia się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

W Programie uwzględniono wymagania następujących przepisów prawnych, w tym dotyczących ochrony środowiska:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 r., poz. 1094 ze zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r., poz. 1336),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2023 r., poz. 1469),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 r., poz. 1587 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadach opakowaniowych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1658),

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz.U. 2020 poz. 1903 ze zm.),
- ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2020 poz. 1680),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz.U. 2023 r., poz. 1478 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2023 r., poz. 569 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2409 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2023 r., poz. 977 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2023 r., poz. 1356),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2023 r., poz. 537),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2023 r., poz. 633).

W trakcie prac nad Programem:

- konsultowano się z pracownikami Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Gdańskim w zakresie pozyskania informacji niezbędnych do opracowania Programu,
- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,
- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Gminy w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Gminy,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Gminy oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

W niniejszym Programie Ochrony Środowiska uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę gminy, uwzględniającą położenie oraz stan infrastruktury i środowiska,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym,

- analizę jakości środowiska na terenie gminy wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu.

2. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Dotychczas obowiązującym Programem Ochrony Środowiska na terenie gminy Nowy Dwór Gdański był „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027”, przyjęty uchwałą nr 165/XX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim w dniu 27 lutego 2020 r. W latach 2021-2022 zrealizowano takie zadania jak¹:

- budowa, rozbudowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z systemami przeróbki osadów ściekowych,
- realizacja przedsięwzięć na rzecz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacji sanitarnej, dla zabudowy rozproszonej przy korzystnych warunkach gruntowo-wodnych, w indywidualne systemy oczyszczania lub gromadzenia ścieków,
- budowa nowych oraz rozbudowa lub przebudowa istniejących systemów oczyszczania lub gromadzenia ścieków,
- egzekwowanie obowiązku przyłączenia budynku do sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z urządzeniami oczyszczającymi, w tym remonty i eksploatacja,
- realizacja inwestycji mających na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w tym budowa lub modernizacja urządzeń uzdatniających i sieci wodociągowych,
- promowanie działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu i fosforu ze źródeł rolniczych – Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej,
- centralizacja i modernizacja źródeł ciepła dla ograniczenia niskiej emisji,
- sukcesywna rezygnacja z kotłowni węglowych na rzecz paliw mniej uciążliwych dla środowiska oraz korzystanie z odnawialnych źródeł energii,
- rozbudowa sieci dystrybucji gazu ziemnego,
- rewitalizacja i rozwój infrastruktury transportu drogowego, kolejowego i wodnego,
- promowanie i wspieranie rozwiązań pozwalających na ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń oraz hałasu pochodzących z transportu komunikacyjnego,
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i mieszkalnej,
- ochrona przed polami elektromagnetycznymi,

¹ Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański za okres od 2021 r. do 2022 r.

- objęcie przez gminy wszystkich właścicieli nieruchomości systemu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- systematyczne usuwanie wyrobów zawierających azbest w tym eternitowych pokryć dachowych,
- działania na rzecz ochrony powierzchni ziemi pod odpadami,
- budowa wrót przeciwsztormowych na rzece Tudze,
- realizacja zadania „System Monitoringu Ryzyka Powodziowego”,
- budowa, odbudowa, rozbudowa, przebudowa, modernizacja i utrzymanie systemu urządzeń melioracji wodnych podstawowych i szczegółowych oraz urządzeń przeciwpowodziowych,
- przeciwdziałanie zabudowie terenów zagrożonych powodzią,
- wspieranie działań na rzecz likwidacji skutków wypadków i katastrof,
- wspieranie i prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej społeczeństwa (konkursy, prelekcje, wystawy, szkolenia i inne) podejmowane przez instytucje i organizacje,
- współpraca samorządu z mediami oraz szkołami w zakresie promocji wiedzy i zachowań proekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ochrony obszarów NATURA 2000,
- preferowanie czynnego wypoczynku i turystyki kwalifikowanej poprzez właściwą organizację zaplecza turystycznego,
- przedstawienie problematyki ekologicznej na powiatowej i gminnych stronach internetowych,
- zapewnienie szerokiego udziału lokalnej społeczności w debatach ekologicznych poprzedzających podejmowanie ważniejszych decyzji administracyjnych, dot. planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych, planów zagospodarowania przestrzennego, programów ochrony środowiska szczególnie na obszarach NATURA 2000 i innych,
- podejmowanie działań na rzecz utrzymania naturalnej różnorodności rodzimych zasobów cennych gospodarczo (drzewostanu, ryb) z wykorzystaniem programów rolnośrodowiskowych,
- przywracanie pierwotnego charakteru żuławskiego poprzez odtwarzanie charakterystycznego dla regionu architektoniczno-urbanistycznego, a także rewitalizacja substancji zadrzewieniowych,
- wspieranie i promocja turystyki kwalifikowanej,
- utrzymanie naturalnej różnorodności rodzimych zasobów cennych gospodarczo i promowanie proekologicznych upraw rolnych z wykorzystaniem programów rolnośrodowiskowych,

- wspieranie budowy urządzeń i instalacji służących do wytwarzania i przesyłu energii ze źródeł odnawialnych, uwzględniając warunki przyrodnicze (korytarze wędrówek ptaków) i krajobrazowe, a na etapie lokalizacji i realizacji instalacji również minimalizację negatywnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska,
- stosowanie technologii oraz budowa urządzeń i instalacji wpływających na minimalizację negatywnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska.

Powyższe działania przyczyniły się do poprawy stanu środowiska w ramach realizacji takich celów, jak: poprawa jakości powietrza atmosferycznego, poprawa klimatu akustycznego, zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm, dobry stan wód powierzchniowych, budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO oraz zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych. Dodatkowo przyczyniły się do rozwoju mieszkańców w zakresie zwiększenia świadomości w aspekcie ochrony i polepszenia stanu środowiska.

3. Ocena stanu środowiska

3.1 Charakterystyka gminy

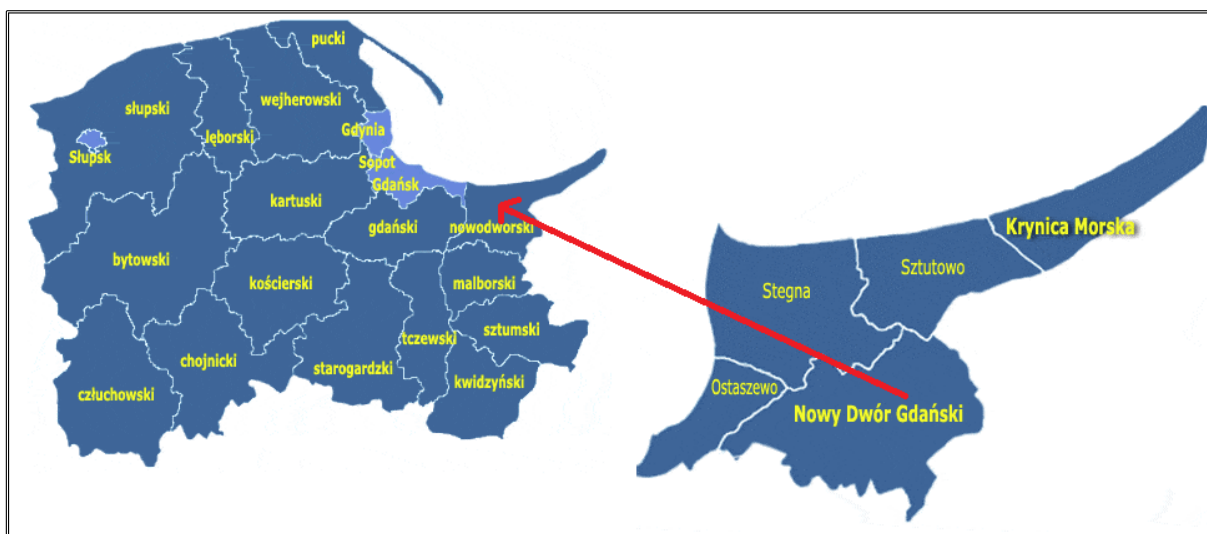
3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Nowy Dwór Gdański to gmina miejsko-wiejska zlokalizowana w województwie pomorskim, w powiecie nowodworskim o powierzchni 213 km². Swoim zasięgiem obejmuje 25 sołectw. Lokalizacja gminy jest bardzo korzystna – znajduje się w odległości 40 km od Gdańska, 24 km od Elbląga i 22 km od Malborka. Gmina Nowy Dwór Gdański sąsiaduje z²:

- gminą Elbląg (powiat elbląski, województwo warmińsko-mazurskie),
- gminą Gronowo Elbląskie (powiat elbląski, województwo warmińsko-mazurskie),
- gminą Nowy Staw (powiat malborski, województwo pomorskie),
- gminą Sztutowo (powiat nowodworski, województwo pomorskie),
- gminą Stegna (powiat nowodworski, województwo pomorskie),
- gminą Ostaszewo (powiat nowodworski, województwo pomorskie).

² Raport o stanie Gminy Nowy Dwór Gdański za rok 2022

Rysunek 1. Położenie Gminy Nowy Dwór Gdański na tle powiatu nowodworskiego i województwa pomorskiego

Źródło: <http://gminy.pl/>

Zgodnie z Regionalizacją fizycznogeograficzną Polski, Gmina Nowy Dwór Gdański należy do mezoregionu Żuław Wiślanych. Szczegółowe położenie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Położenie Gminy Nowy Dwór Gdański według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Gmina Nowy Dwór Gdański	
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Pobrzeża Południowobałtyckie
Makroregion	Pobrzeże Gdańskie
Mezoregion	Żuławy Wiślane

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl>

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2022 roku, liczba ludności na terenie gminy Nowy Dwór Gdański wynosiła 16 968 osób, czyli o 4,57% mniej niż w roku 2018. Liczba mieszkańców z roku na rok się zmniejszała. Zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn, wskaźnik ten miał tendencję spadkową. Szczegółowe dane odnośnie liczby ludności w podziale na płeć w latach 2018-2022 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba ludności na terenie gminy Nowy Dwór Gdański w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Ogółem	Osoba	17 780	17 695	17 176	17 077	16 968
Kobiety		9 057	8 981	8 718	8 683	8 619
Mężczyźni		8 723	8 714	8 458	8 394	8 349

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Dominującą gałęzią gospodarki na terenie gminy jest rolnictwo, gdzie przeważa produkcja roślinna. Użytki rolne stanowią aż 90% powierzchni gminy, z czego 80% z nich zajmują gleby klasy II i III, co sprzyja rozwojowi rolnictwa³.

3.1.2 Infrastruktura techniczna

Sieć drogową na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe oraz gminne. Wśród dróg krajowych można wyróżnić⁴:

- nr 55, relacji Nowy Dwór Gdański – Ryki-Rychnowy (długość: 0,770 km w granicach administracyjnych gminy),
- S7:
 - Nowy Dwór Gdański, wiadukt i most nad Tugą oraz droga nr 55 (długość: 0,415 km w granicach administracyjnych gminy),
 - Rakowe Pole, dojazd do skrzyżowania (długość: 0,465 km),
 - Suchowo-Solnica – Jazowa- granice województwa (długość: 5,546 km w granicach administracyjnych gminy).

Drogą wojewódzką przebiegającą przez teren gminy Nowy Dwór Gdański jest droga wojewódzka nr 502 (odcinek od S7, Nowy Dwór Gdański – Żelichowo – granica gmin) o długości 4,60 km w granicach administracyjnych⁵.

Przez obszar gminy przebiegają także drogi powiatowe i gminne. W zarządzie Gminy znajduje się 122 dróg gminnych⁶.

Teren gminy przecinają linie kolejowe⁷:

- szerokotorowa nr 256, relacji Stogi – Nowy Dwór Gdański,
- wąskotorowa nr 256, relacji Nowy Dwór Gdański – Stegna – Sztutowo, Nowy Dwór Gdański – Nowy Staw.

Ponadto na obszarze gminy znajdują się drogi przeznaczone dla rowerów. W 2022 roku ich długość wynosiła 19,5 km. Zostały one rozbudowane o 10,9 km w stosunku do roku 2018. Szczegółowe informacje zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 3. Długość dróg rowerowych w gminie Nowy Dwór Gdański w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Długość dróg dla rowerów	km	8,6	13,0	17,5	17,5	19,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

³ Raport o stanie Gminy Nowy Dwór Gdański za rok 2022

⁴ Zarząd dróg wojewódzkich w Gdańsku

⁵ Zarząd dróg wojewódzkich w Gdańsku

⁶ Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowy Dwór Gdański

Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło, gaz ziemny i energię elektryczną

Na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański funkcjonuje Spółka „SZOP” odpowiedzialna za odbiór i oczyszczanie ścieków oraz wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucję ciepła. Do wyżej wymienionego przedsiębiorstwa należy eksploatacja oczyszczalni ścieków oraz eksploatacja kotłowni przy ul. Jantarowej w Nowym Dworze Gdańskim o mocy 5,8 MW i kotłowni we wsi Kmiecin o mocy 1,2 MW. Na terenie gminy funkcjonuje jeszcze jedna kotłownia osiedlowa o mocy ponad 1 MW. Mieszkańcy i podmioty nie podłączone do kotłowni wykorzystują w celach grzewczych indywidualne systemy. Większość gospodarstw poza miastem Nowy Dwór Gdański opalanych jest węglem⁸.

Do obszarów zgazyfikowanych na obszarze gminy należy miasto Nowy Dwór Gdański oraz wieś Ryki⁹. W okresie 2018-2021 długość czynnej sieci gazowej zwiększyła się o 5,21%. Liczba czynnych przyłączy do budynków mieszkalnych także miała tendencję wzrostową. W związku z tym zwiększyło się także zużycie gazu przez gospodarstwa domowe o 499,33 MWh w stosunku do roku bazowego. Szczegółowe dane dotyczące zaopatrzenia gminy w gaz znajdują się w tabeli poniżej.

Tabela 4. Zaopatrzenie gminy Nowy Dwór Gdański w gaz sieciowy w latach 2018-2021¹⁰

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021
Długość czynnej sieci ogółem	m	44 261	44 730	45 376	46 568
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	660	699	747	789
Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe	MWh	10 870,0	12 842,4	13 928,1	15 863,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Przez teren gminy przebiega linia wysokiego napięcia 400kV Gdańsk Błonia – Olsztyn Mątki. Źródłem zasilania jest GPZ zlokalizowany w mieście Nowy Dwór Gdański. Z GPZ wyprowadzona jest linia 110 kV do zasilania GPZ Kąty Rybackie oraz linia kablowa 110 kV do zlokalizowanej w niedużej odległości farmy wiatrowej Ostaszewo oraz farmy wiatrowej Nowotna. W głównym punkcie zasilania dochodzi do zmiany napięcia na średnie (15 kV), po czym trafia do dystrybucji energii za pomocą linii średniego napięcia do odbiorców końcowych lub stacji transformatorowych 15/0,4 kV, z których zasilani są odbiorcy przyłączeni do sieci na niskim napięciu¹¹.

⁸ <https://miastonowydwor.pl/aktualnosci/ceebe63d09634ddbdf2f08345ceef241.html>,

Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030

⁹ https://www.psgaz.pl/mapasystemu/PSG_data/index_2481.html

¹⁰ Brak danych za 2022, stan na dzień 30.08.2023r.

¹¹ Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe w perspektywie do 2034 roku dla Gminy Nowy Dwór Gdański

3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy

Zgodnie z „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z 2 września 2015 roku, sporządzonymi przez Ministerstwo Środowiska, Rozdział 4, str. 6: „Należy dokonać oceny stanu środowiska na terenie danej JST z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji: (1) ochrona klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami, (5) gospodarka wodno-ściekowa, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze, (10) zagrożenia poważnymi awariami”.

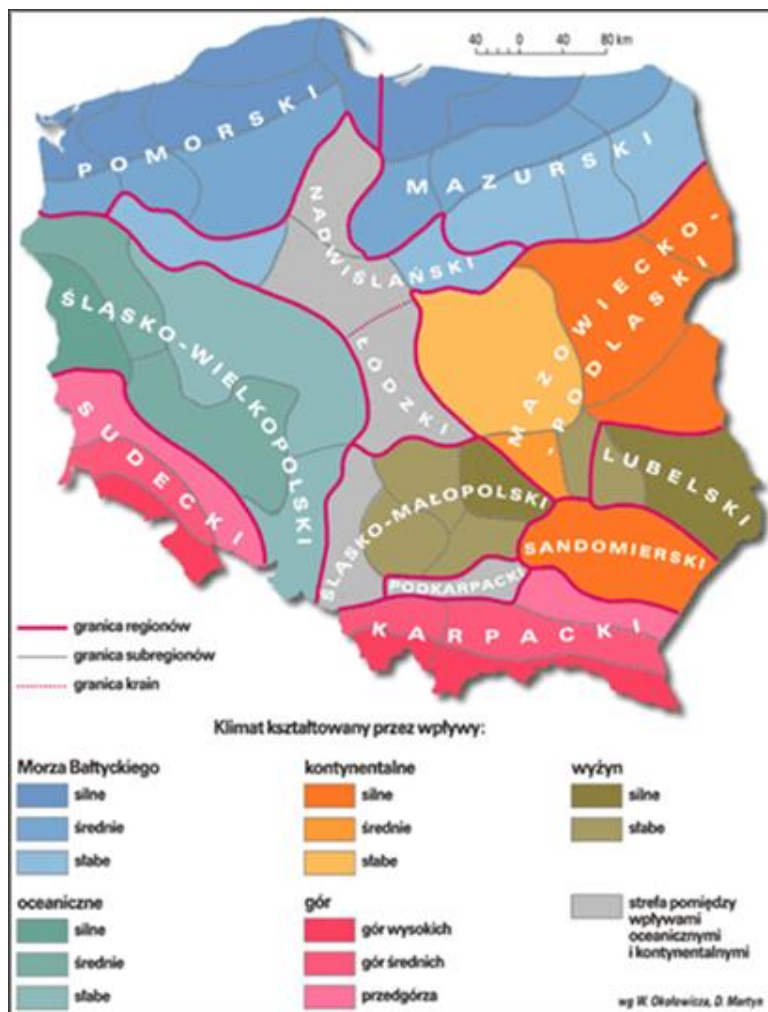
W związku z powyższym przeprowadzono analizę stanu środowiska naturalnego na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji określonych w wyżej wymienionych wytycznych, które scharakteryzowano w kolejnych podrozdziałach.

3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Klimat

Według klasyfikacji W. Okołowicza i D. Martyn, Gmina Nowy Dwór Gdański zlokalizowana jest na pograniczu regionów mazurskiego i pomorskiego. W tym obrębie klimat jest silnie kształtowany przez wpływy Morza Bałtyckiego. Napływające przez cały rok z zachodu masy polarno-morskie przyczyniają się do występowania cieplejszej zimy i chłodniejszego lata. Średnia roczna temperatura wynosi 8-9°C. Średnia temperatura latem to 23°C, natomiast zimą 0°C. Opady atmosferyczne na tym obszarze osiągają wartość 550-600 mm. Okres wegetacyjny na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański wynosi 216-220 dni. Natomiast dominującym rodzajem wiatrów na tym obszarze jest wiatr zachodni.

Rysunek 2. Dzielnice klimatyczne Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl>

Źródła emisji zanieczyszczeń

Najczęściej stosowaną klasyfikacją źródeł emisji jest następujący podział:

- źródła punktowe (emisja punktowa) związane z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi w zakładach przemysłowych,
- źródła liniowe (emisja liniowa) związane z komunikacją,
- źródła powierzchniowe (emisja powierzchniowa) niskiej emisji rozproszonej komunalno-bytowej i technologicznej.

Emisja punktowa

Punktowe źródła mają istotny wpływ na wielkość i zasięg stężeń zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Emisja punktowa pochodzi głównie z dużych zakładów przemysłowych emitujących pyły, dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla oraz metale ciężkie.

Na terenie gminy funkcjonuje przedsiębiorstwo Agro-Pool Sp. z o. o. mieszkańcy, zgłaszają problem dotyczący zanieczyszczeń z substancji złowonnych - odór związany z zagospodarowaniem obornika i gnojowicy na polach¹².

Emisja liniowa

Emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych to tzw. emisja liniowa. System komunikacyjny ma istotny wpływ na stan jakości powietrza głównie z tytułu transportu drogowego. Pomimo działań w zakresie modernizacji i przebudowy dróg, ciągły wzrost ruchu samochodowego pociąga za sobą degradację stanu technicznego nawierzchni, a co za tym idzie zwiększenie hałasu komunikacyjnego i wzrost ilości zanieczyszczeń uwalnianych do atmosfery. W im gorszym stanie technicznym znajduje się nawierzchnia drogi, tym mniejsza prędkość poruszania się pojazdem. Powoduje to dłuższy czas pokonania danego odcinka trasy, a co za tym idzie, większe spalanie i większą emisję spalin do powietrza.

Do emisji zanieczyszczeń liniowych można zaliczyć przebiegające drogi krajowe i drogę wojewódzką, które są głównymi szlakami komunikacyjnymi na tym obszarze. Przez to, iż drogi te cechuje duże natężenie ruchu, są one narażone na wzmożoną emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Do ograniczenia emisji ze źródeł liniowych przyczynią się głównie inwestycje w zakresie przebudowy/modernizacji szlaków komunikacyjnych. Korzystny wpływ na ograniczenie tego rodzaju emisji wywierają również kampanie społeczne o tematyce proekologicznej (zachęcanie do korzystania ze środków transportu publicznego).

Emisja powierzchniowa

Źródłem emisji powierzchniowej, pochodzącej z sektora bytowego, są źródła ciepła wykorzystywane do ogrzewania budynków. Ogrzewanie domów węglem przez mieszkańców Gminy Nowy Dwór Gdański przyczynia się do emisji dwutlenku siarki, tlenu azotu, pyłów, sadzy oraz tlenu węgla i węglowodorów aromatycznych. Coraz wyższe ceny paliw opałowych przyczyniają się z kolei do poszukiwania różnego rodzaju oszczędności. Z tego powodu istnieje ryzyko spalania w piecach różnego rodzaju odpadów, emitujących duże ilości toksycznych zanieczyszczeń do atmosfery. Praktyki te są w dalszym ciągu stwierdzane na obszarach wiejskich. W konsekwencji zaobserwować można zjawisko tzw. „niskiej emisji”, czyli emisji pochodzącej ze źródeł o wysokości nieprzekraczającej 40 metrów wysokości.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń na obszarze gminy do powietrza atmosferycznego jest emisja z ogrzewania budynków (głównie emisja niska uzależniona od rodzaju stosowanych paliw do celów grzewczych i nisko sprawnych urządzeń grzewczych). Gmina podejmuje działania, które stopniowo pomagają pozbyć się tego problemu. Takimi działaniami

¹² Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim

jest m.in. udział w programach „Czyste Powietrze”, „Zielone Żuławy” czy też „Czyste Żuławy”. Realizacja tych programów ma pomóc w zmniejszeniu szkodliwych emisji do środowiska.

Odnawialne źródła energii

Możliwość wprowadzanie większej ilości odnawialnych źródeł energii (OZE) daje szansę na wykorzystanie potencjału energetycznego gminy. Inwestycje dotyczące montażu urządzeń produkujących energię wiążą się z dość dużymi nakładami, lecz w fazie eksploatacji zostają one zwrócone z nadwyżką. Do najbardziej znanych i wykorzystywanych źródeł energii odnawialnych należą:

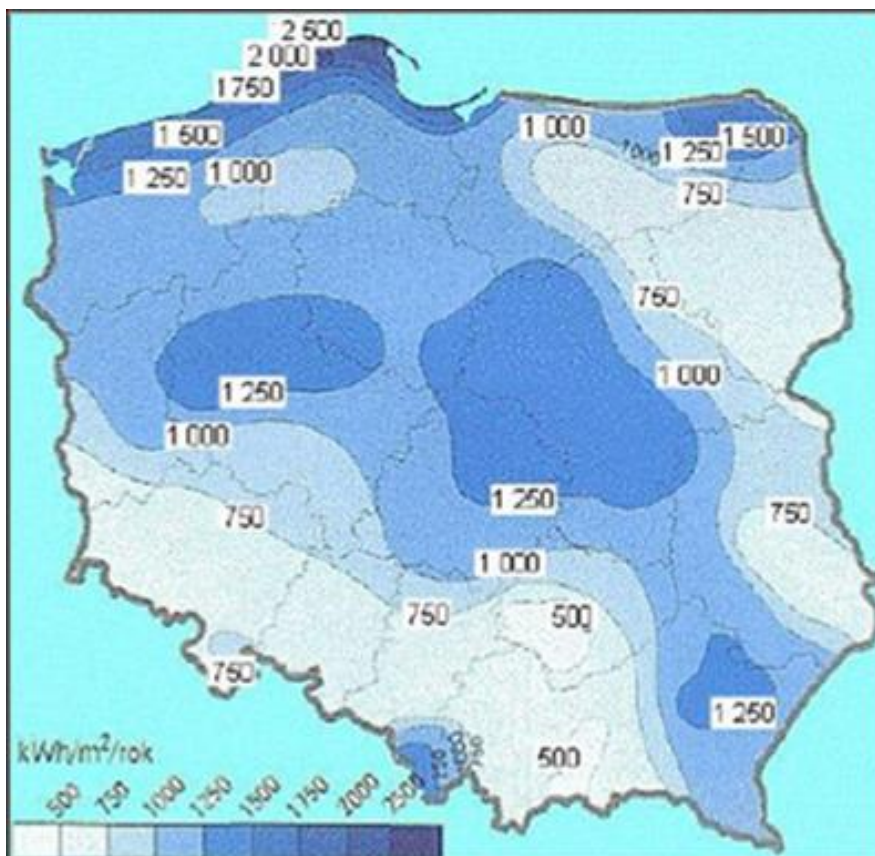
- biomasa,
- energia wiatru,
- energia słoneczna,
- energia wody
- energia geotermalna.

Poniższy rysunek przedstawia mapę mezoskalową wiatrów z izoliniami rocznej podaży surowej energii wiatru, niesionej przez strugę wiatru o powierzchni przekroju 1m^2 na wysokości 30 m nad poziomem gruntu. Z analizy mapy wynika, że Gmina Nowy Dwór Gdański znajduje się na obszarze, na którym energia wiatru wynosi $1000\text{-}1500\text{ kWh/m}^2$, przez co jest ona dobrym miejscem na lokalizację elektrowni wiatrowych w celu pozyskania energii. Na terenie gminy znajduje się farma wiatrowa Nowotna¹³. Farma wyposażona jest w turbiny o łącznej mocy 40 MW ¹⁴.

¹³ Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim

¹⁴ <https://swiatoze.pl/farma-wiatrowa-wspolfinansowana-ze-srodkow-bos/>

Rysunek 3. Energia wiatru w kWh/m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu

Źródło: Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

Energia wodna wykorzystywana jest głównie do wytwarzania energii elektrycznej za pośrednictwem turbiny wodnej połączonej z prądnicą. Na potencjał energetyczny rzek wpływ mają przede wszystkim dwa czynniki takie jak spadek koryta rzeki oraz przepływy wody. Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna elektrownia wodna¹⁵.

Biomasę definiuje się jako „materiały organiczne pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, jak też wszelkie substancje uzyskane z transformacji surowców tego pochodzenia”. Z tego powodu, można wyróżnić następujące rodzaje biomasy:

- drewno odpadowe w leśnictwie i przemyśle drzewnym,
- produkty uboczne i odpadowe rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego, a także gospodarki komunalnej,
- produkcja, plantacje drzew i traw szybko rosnących, uprawy energetyczne.

Na obszarze gminy funkcjonują instalacje, które wykorzystują biomasę jako źródło energii. W zakresie budynków użyteczności publicznej są to szkoły: w Wiercinach (aktualnie budynek

¹⁵ Wytwarzanie energii elektrycznej w Polsce w małych instalacjach OZE. Raport Prezesa URE za 2022 rok

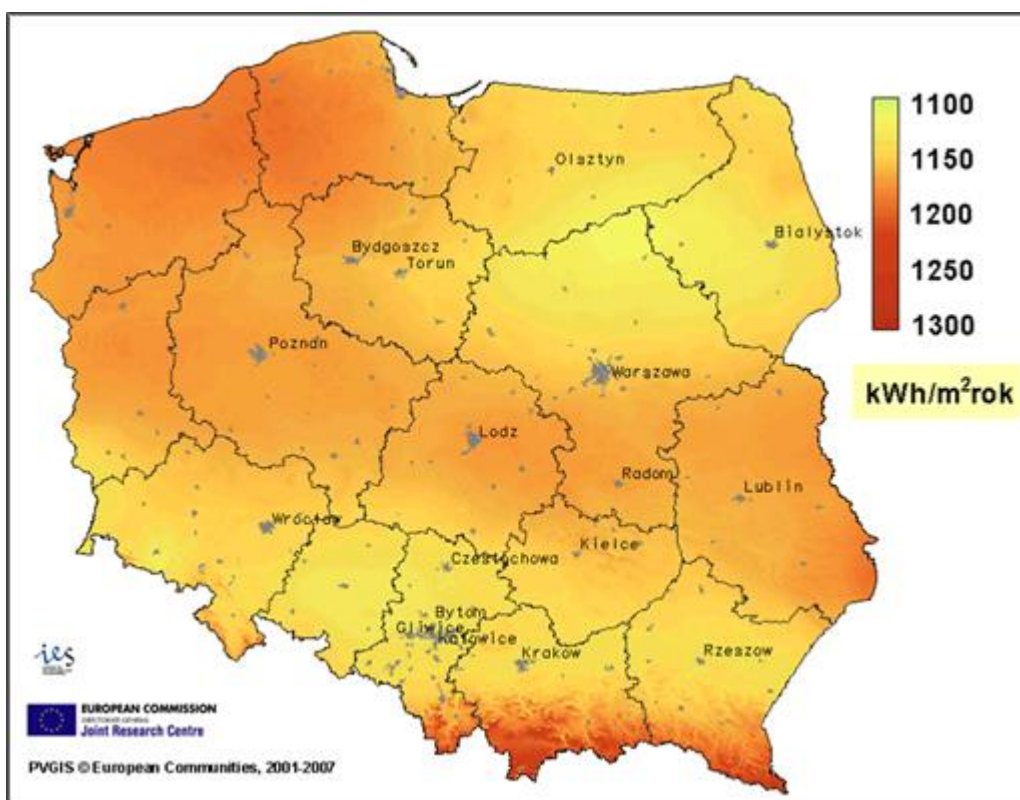
dostosowywany jest dla potrzeb Środowiskowego Domu Samopomocy), w Marzęcinie i w Lubieszewie¹⁶.

Energię słoneczną wykorzystuje się, przetwarzając ją w inne użyteczne formy, a więc w energię:

- ciepłą – za pomocą kolektorów,
- elektryczną – za pomocą ogniw fotowoltaicznych.

Poniższy rysunek przedstawia mapę nasłonecznienia Polski. Średnie nasłonecznienie w Polsce to ok. 1000 kWh/m² rocznie. Gmina Nowy Dwór Gdański położona jest w strefie nasłonecznienia 1150-1200 kWh/m², co stwarza bardzo korzystne warunki do zlokalizowania instalacji fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych na tym obszarze. Na terenie tym funkcjonują takie instalacje w budynkach prywatnych i użyteczności publicznej.

Rysunek 4. Mapa nasłonecznienia Polski

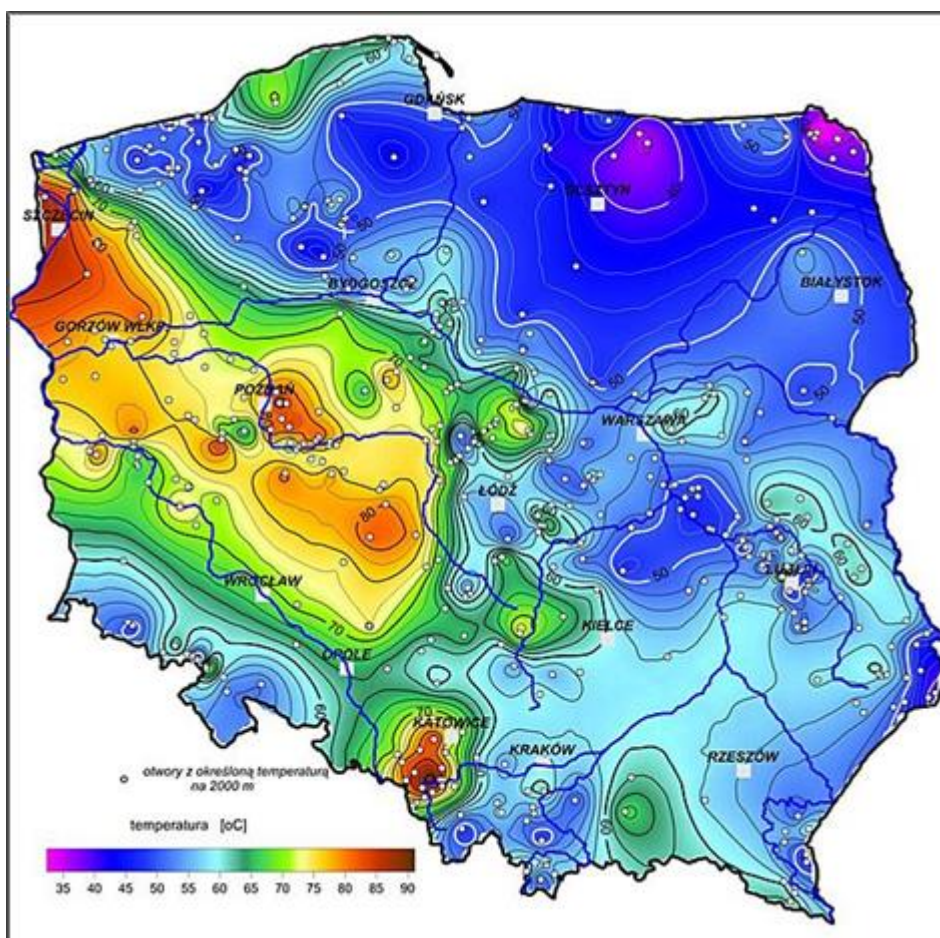
Źródło: <https://www.planergia.pl/>

Na rysunku poniżej zaprezentowana została mapa Polski z uwzględnieniem temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t. Geotermię dzielimy na geotermię niskotemperaturową i wysokotemperaturową. Geotermia wysokotemperaturowa umożliwia bezpośrednie wykorzystanie ciepła ziemi, którego nośnikiem są substancje wypełniające puste przestrzenie skalne (woda, para, gaz i ich mieszaniny) o względnie wysokich wartościach temperatur.

¹⁶ Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015-2024

Można ją wykorzystywać w celach grzewczych, ale również m.in. do celów rekreacyjnych, hodowli ryb, produkcji rolnej itp. Geotermia niskotemperaturowa nie daje natomiast możliwości wykorzystania bezpośredniego ciepła ziemi. Wymaga ona zastosowania urządzeń wspomagających, tj. pomp ciepła, które doprowadzają do podniesienia energii na wyższy poziom termodynamiczny. Z mapy wynika, iż Gmina Nowy Dwór Gdański znajduje się w miejscu, gdzie temperatura na głębokości 2000 m p.p.t. wynosi ok.45-50° C, co stanowi średnio korzystne warunki do produkcji energii przy użyciu wód geotermalnych. Część mieszkańców wykorzystuje pompy ciepła w celach grzewczych ¹⁷.

Rysunek 5. Temperatura na głębokości 2000 m p.p.t.

Źródło: <http://www.pgi.gov.pl/>

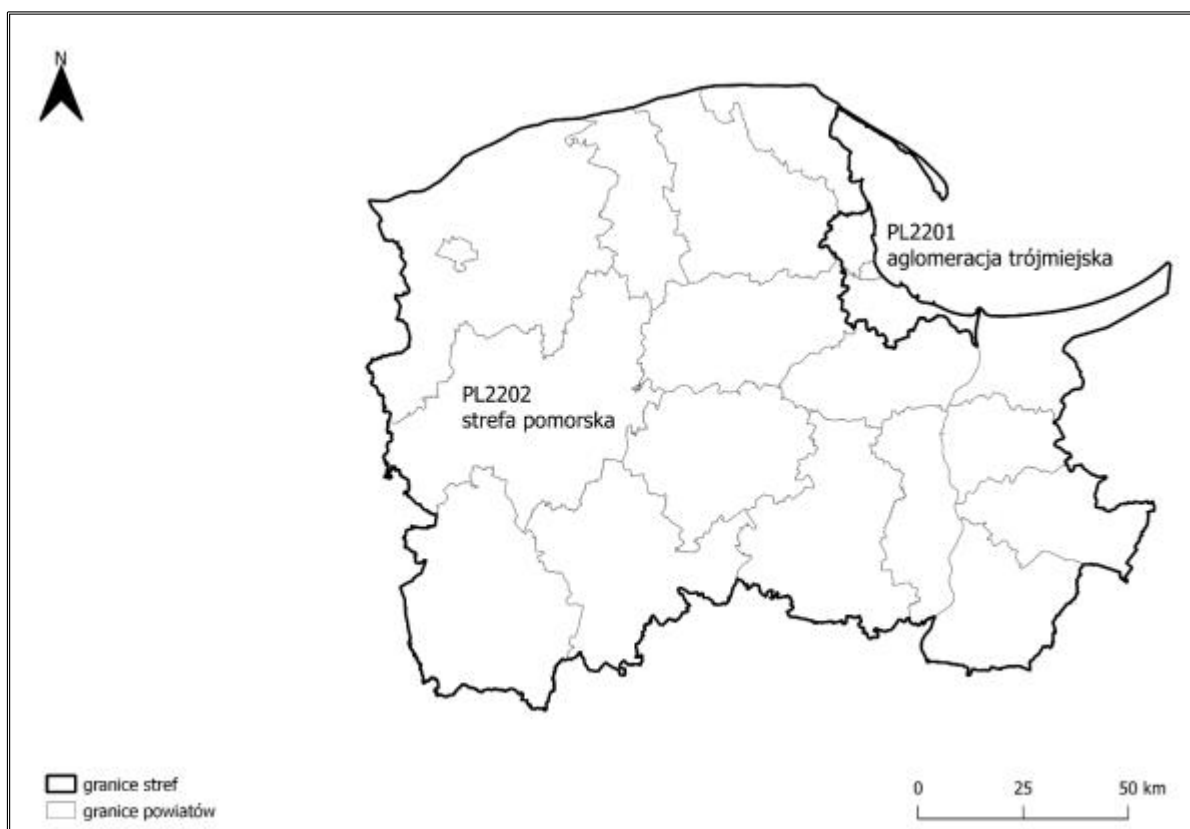
¹⁷ Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim

Stan powietrza

Zgodnie z art. 89.1. ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 ze zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref. Na podstawie tej oceny sporządzane jest opracowanie: „Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Pomorskim”.

W celu oceny jakości powietrza teren kraju podzielony został na strefy. Wyznaczono je w oparciu o podział administracyjny. Strefy stanowią aglomeracje obejmujące miasta powyżej 100 tys. mieszkańców oraz pozostałe obszary leżące w granicach województwa. Gmina Nowy Dwór Gdański zlokalizowana jest w strefie pomorskiej.

Rysunek 6. Podział województwa pomorskiego na strefy do celów oceny jakości powietrza za 2022 rok

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim za rok 2022

Stan jakości powietrza w województwie pomorskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Stacje pomiarowe zlokalizowane są w taki sposób, aby pomiary poziomów stężeń zanieczyszczeń prowadzone na nich zapewniały informacje o wielkościach stężeń na dużym obszarze.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref¹⁸:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko, jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – docelowy poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II – poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia i roślin dla strefy pomorskiej za 2022 rok.

¹⁸ Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport za rok 2022

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy						Kryterium - poziom celu długoterminowego	
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃		
			Faza I	Faza II												
strefa pomorska	PL2202	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim za rok 2022

Tabela 6. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂		NO _x			
strefa pomorska	PL2202	A		A		A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim za rok 2022

Roczna ocena jakości powietrza za 2022 r. w strefie pomorskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – przekroczenie benzo(a)pirenu,
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia oraz kryterium ochrona roślin) – przekroczenie ozonu.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy pomorskiej były dotrzymane. Bezpośrednio na terenie gminy Nowy Dwór Gdański doszło do przekroczeń dopuszczalnych wartości ozonu na poziomie celu długoterminowego.

Przekroczenie dopuszczalnych poziomów ozonu troposferycznego może prowadzić do reakcji zapalnych oczu czy chorób dróg oddechowych, w tym nasilenia objawów astmy oraz zmniejszenia wydolności płuc. Ponadto podwyższone stężenia ozonu niszą roślinność i przyspieszają korozję materiałów.¹⁹

Aktualne wartości stężeń średniorocznych na terenie gminy²⁰:

- Dwutlenek azotu - nr CAS 10102-44-0: Sa = 7 – 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Dwutlenek siarki - nr CAS 7446-09-5: Sa = 2 – 3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Pył zawieszony PM10: Sa = 14 – 19 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Pył zawieszony PM2,5: Sa = 10 – 14 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Benzen - nr CAS 71-43-2: Sa = 0,4 – 0,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Ołów - nr CAS 7439-92-1: Sa = 0,002 – 0,004 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Tlenek węgla - nr CAS 630-08-0: Sa = 185 – 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Arsen - nr CAS 7440-38-2: Sa = 0,3 – 0,6 ng/m^3 ,
- Kadm - nr CAS 7440-43-9: Sa = 0,1 – 0,2 ng/m^3 ,
- Nikiel - nr CAS 7440-02-0: Sa = 0,4 – 0,7 ng/m^3 ,
- Benzo(a)piren - nr CAS 50-32-8: Sa = 0,1 – 0,9 ng/m^3 ,
- Tlenki azotu – nr CAS 10102-44-0, 10102-43-9: Sa = 9 – 14 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

W ramach poprawy jakości powietrza atmosferycznego, Gmina Nowy Dwór Gdański prowadzi działania, które przyczyniają się do poprawy efektywności energetycznej czy też zmniejszenia emisji dwutlenku węgla. Przykładami takich działań jest uczestnictwo w programie „Czyste Powietrze”²¹. Mieszkańcy mogą wykorzystać fundusze z dofinansowania na:

¹⁹ <https://www.gios.gov.pl/pl/>

²⁰ Dane GIOŚ, stan na dzień 07.07.2023 r.

²¹ <https://miastonowydwor.pl/czyste-powietrze.html>

- wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy,
- przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku tj. zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych,
- instalację c.o. i c.w.u.,
- mikroinstalację fotowoltaiczną,
- wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła.

Dodatkowo Gmina udziela dotacji celowych z budżetu gminy na realizację zadań polegających na wymianie źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych.

Ponadto gmina przystąpiła do projektu „Zielone Żuławy”. Jego celem jest poprawa efektywności energetycznej budynków szkolnych na obszarze Żuław Wiślanych, w tym redukcja emisji CO₂ oraz zwiększenie udziału energii wytwarzanej z OZE, a także zwiększenie świadomości społecznej mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej²².

Gmina Nowy Dwór Gdański realizuje także projekt „Czyste Żuławy”. Celem głównym tego projektu jest zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych poprzez budowę OZE na potrzeby budynków użyteczności publicznej. W ramach działań prowadzonych w zakresie projektu dojdzie do²³:

- zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych,
- redukcji kosztów alternatywnych źródeł energii elektrycznej i ciepłej poprzez zastosowanie instalacji energii ze źródeł odnawialnych,
- zmniejszenia szkodliwego oddziaływania źródeł energii na środowisko,
- możliwości wykorzystania zaoszczędzonych środków finansowych z energii elektrycznej i ciepłej na inne potrzeby gmin i ich mieszkańców.

Na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański obowiązują ograniczenia i zakazy zawarte w uchwale nr 309/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze miast województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

²² <https://miastonowydwor.pl/zielone-zulawy.html>

²³ <https://miastonowydwor.pl/czyste-zulawy.html>

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 7. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — monitoring powietrza na terenie strefy pomorskiej, do której należy gmina Nowy Dwór Gdański, — wzrastająca liczba budynków mieszkalnych ogrzewanych gazem, — dobre warunki dla rozwoju oze, — udzielanie dotacji celowych z budżetu gminy na realizację zadań polegających na wymianie źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, — udział w programach „Czyste Powietrze”, „Zielone Żuławy” i „Czyste Żuławy”, — obowiązująca „ustawa antysmogowa”. 	<ul style="list-style-type: none"> — emisja zanieczyszczeń z nieekologicznych systemów ogrzewania wykorzystywanych przez mieszkańców gminy, — występowanie szlaków komunikacyjnych będących źródłem zanieczyszczeń liniowych., — przekroczenie ozonu na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — dofinansowania w celu poprawy jakości powietrza, — moda na ekologiczny tryb życia, — edukacja ekologiczna mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> — spalanie odpadów w indywidualnych kotłowniach, — niska świadomość ekologiczna społeczeństwa, — wzrost natężenia ruchu pojazdów na drogach.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.2 Zagrożenia hałasem

Rozwój gospodarczy charakteryzuje się m.in. budową nowych zakładów przemysłowych, modernizacją już istniejących oraz rozbudową infrastruktury komunikacyjnej. Sytuacja ta wpływa na wzrost zagrożenia hałasem. Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy to różnego rodzaju niepożądane, uciążliwe, a w niektórych przypadkach nawet szkodliwe dla człowieka i jego samopoczucia oraz zdrowia drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, które za pośrednictwem powietrza oddziałują – nierzadko w sposób zły – na zmysły i organizm człowieka. Taki hałas wpływa bardzo niekorzystnie na koncentrację i znacząco utrudnia odpoczynek, czasem nawet we własnym domu. W konsekwencji może odbijać się na naszym zdrowiu oraz wydajności w pracy i innych dziedzinach życia codziennego i społecznego.

Źródłem hałasu przemysłowego na terenie gminy Nowy Dwór Gdański jest instalacja chłodnicza sklepu Żabka Sp. z o. o. zlokalizowany przy ul. Sikorskiego 11²⁴.

Hałas komunikacyjny

Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków.

Hałas dokuczliwy jest też dla wszelkich zabudowań usytuowanych przy szlakach komunikacyjnych i osób w nich mieszkających. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej.

Źródłami hałasu komunikacyjnego na terenie gminy są drogi krajowe nr 55 i S7 oraz droga wojewódzka nr 502. Są to drogi o wzmożonym natężeniu ruchu, przez co obszar ten jest narażony na zanieczyszczenie środowiska spowodowane hałasem komunikacyjnym²⁵.

Linie kolejowe przecinające obszar gminy Nowy Dwór Gdański również przyczyniają się do powstawania hałasu komunikacyjnego. Jest to spowodowane przebiegiem tego typu linii przez centralną część teren, przez co znajdują się także w niewielkiej odległości od zabudowy mieszkaniowej²⁶.

Badanie natężenia hałasu

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} i L_N , z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności danych demograficznych i dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.

Podstawowym kryterium oceny hałasu w środowisku są dopuszczalne poziomy hałasu odnoszące się do różnych grup źródeł hałasu oraz rodzajów terenów, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112). Na podstawie danych bazy EHAŁAS wykonano odpowiednie pomiary na terenie gminy w 2021 roku²⁷.

W celu zweryfikowania przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu przemysłowego, w budynkach mieszkalnych przy ul. Sikorskiego zlokalizowano dwa punkty pomiarowe. Dla

²⁴ Dane GIOŚ, stan na dzień 07.07.2023 r.

²⁵ Dane GIOŚ, stan na dzień 07.07.2023 r.

²⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowy Dwór Gdański

²⁷ Dane GIOŚ, stan na dzień 07.07.2023 r.

obu punktów poziomy dopuszczalne wynoszą dla pory dnia 55dB oraz dla pory nocy 45dB. Wyniki dokonanych badań prezentują się następująco:

- dla punktu P1 przy budynku mieszkalnym ul. Sikorskiego 11/4 w Nowym Dworze Gdańskim – dla pory dnia 57,4dB oraz dla pory nocy 59,1dB,
- dla punktu P2 przy budynku mieszkalnym ul. Sikorskiego 11/1 w Nowym Dworze Gdańskim – dla pory dnia 51,5dB oraz dla pory nocy 48,1dB.

W związku z powyższym, doszło do przekroczenia w punkcie P1 dla pory dnia (o 2,4dB) i pory nocy (o 14,1dB) oraz w punkcie P2 dla pory nocy (o 3,1dB).

W celu dokonania badania odnośnie hałasu drogowego, dokonano badania poziomu hałasu na drodze wojewódzkiej nr 502. Zlokalizowano punkt pomiarowy na terenie działki ew. nr 213 przy ul. Łąkowej 10 w Nowym Dworze Gdańskim. Podczas wykonywania pomiarów nie doszło do przekroczeń dopuszczalnych przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu. Dokonano także pomiaru Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021, a w ramach niego Średniego dobowego ruchu rocznego (SDDR) na odcinakach pomiarowych dróg krajowych i wojewódzkiej znajdujących się w obrębie granic administracyjnych gminy. Poniżej zestawiono wyniki²⁸:

- W. DWOREK – W. NOWY DWÓR GD. /UL. JANTAROWA (DW502)/ - SDRR = 29 094 poj./dobę,
- W. NOWY DWÓR GD. /UL. JANTAROWA (DW502)/ - W. ŻUŁAWY /DK55/ - SDRR = 29 165 poj./dobę.
- W. ŻUŁAWY WSCH. /S7/ - MALBORK /GR. MIASTA/ - SDRR = 6 685 poj./dobę
- STEGNA – NOWY DWÓR GD. /DK7/ - SDRR = 10 326 poj./dobę.

Uśrednioną wartością dla wszystkich dróg krajowych była wartość 13 574 pojazdów na dobę, natomiast w przypadku dróg wojewódzkich były to 4 231 pojazdy na dobę²⁹. Wobec tego, do przekroczenia średniej wartości doszło aż na 3 z 4 punktów pomiarowych.

Dla terenu gminy Nowy Dwór Gdański powstały dwie strategiczne mapy akustyczne wykonane w roku 2022 na zlecenie GDDKiA oraz ZDW w Gdańsku. Mapy obejmują drogę krajową S7 oraz drogę wojewódzką nr 502³⁰.

²⁸ <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021>

²⁹ <https://www.gov.pl/web/gddkia/wyniki-generalnego-pomiaru-ruchu-202021-na-drogach-wojewodzkich>

³⁰ Dane GIOŚ, stan na dzień 07.07.2023 r.

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
— dokonywane badania odnośnie natężenia hałasu na terenie gminy.	— znajdujący się na terenie gminy sklep z instalacją chłodniczą będącą źródłem hałasu przemysłowego o dużym natężeniu, — występowanie dróg o wzmożonym ruchu, które są źródłem hałasu komunikacyjnego o dużym natężeniu ruchu, — hałas komunikacyjny powstały wskutek działalności przecinającej gminę linii kolejowej.
Szanse	Zagrożenia
— modernizacja dróg lokalnych i wykorzystywanie cichych nawierzchni drogowych.	— rozwój komunikacji i wzrost liczby pojazdów na drogach, — wysokie koszty rozbudowy transportu niezagrażającego środowisku naturalnemu.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.3 Pola elektromagnetyczne

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 r., poz. 2556 ze zm.) przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka. Promieniowanie elektromagnetyczne występuje wszędzie. Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,

- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe.

W zakresie infrastruktury technicznej, która może wywoływać promieniowanie elektromagnetyczne, przekraczające dopuszczalne normy jest infrastruktura energetyczna. Przez teren gminy przebiega linia najwyższego napięcia 400 kV Gdańsk Błonia – Olsztyn Mątki. Źródłem zasilania jest GPZ zlokalizowany w mieście Nowy Dwór Gdański. Z GPZ wyprowadzona jest linia wysokiego napięcia 110kV do zasilania GPZ Kąty Rybackie oraz linia kablowa 110 kV do zlokalizowanej w niedużej odległości farmy wiatrowej Ostaszewo. W głównym punkcie zasilania dochodzi do zmiany napięcia na średnie (15kV), po czym trafia do dystrybucji energii za pomocą linii średniego napięcia do odbiorców końcowych lub stacji transformatorowych 15/0,4 kV, z których zasilani są odbiorcy przyłączeni do sieci na niskim napięciu³¹.

Dodatkowo, na obszarze gminy zlokalizowane są stacje bazowe takich operatorów jak: T-Mobile, Orange, Plus i Play, które mogą być źródłami promieniowania pól elektromagnetycznych³². Dodatkowo przez północną część gminy przebiegają osie trzech radiolinii, które również mogą być elementami generującymi promieniowanie elektromagnetyczne przekraczające dopuszczalne normy³³.

W 2021 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonał badania pól elektromagnetycznych (PEM) w jednym punkcie pomiarowym zlokalizowanym przy ul. Mickiewicza w Nowym Dworze Gdańskim w ramach stałej sieci monitoringu. Wynik prowadzonego badania osiągnął wartość natężenia PEM równą 0,92 V/m. Z racji tego, iż dopuszczalna wartość w zakresie częstotliwości promieniowania pól objętych monitoringiem wynosi 28 V/m, nie doszło do przekroczenia. W poprzednich badaniach prowadzonych przez GIOŚ na terenie gminy, wartości były jeszcze niższe. Kolejne badania PEM na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański zostały zaplanowane na rok bieżący³⁴.

³¹ Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe w perspektywie do 2034 roku dla Gminy Nowy Dwór Gdański

³² <http://beta.btsearch.pl/>

³³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowy Dwór Gdański

³⁴ Dane GIOŚ, stan na dzień 07.07.2023 r.

Podsumowanie analiza SWOT

Pytanie Tabela 9. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— prowadzone w 2021 roku badania pól elektromagnetycznych na terenie gminy,— niska wartość poziomu PEM na terenie gminy i brak przekroczenia.	<ul style="list-style-type: none">— występowanie linii wysokiego napięcia w obrębie zabudowy na obszarze gminy,— duża koncentracja bazowych sieci telefonicznych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">— prowadzenie procedur oddziaływania na środowisko,— modernizacja napowietrznej sieci energetycznej.	<ul style="list-style-type: none">— wzrost liczby urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne,— niska świadomość społeczna dotycząca pól elektromagnetycznych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.4 Gospodarowanie wodami

Gmina Nowy Dwór Gdański znajduje się w obrębie dorzecza Wisły. Przez Gminę Nowy Dwór Gdański przepływają liczne rzeki. Największymi z nich są rzeka Nogat wyznaczająca wschodnią granicę gminy oraz Szarpawa i Tuga. Rzeka Nogat ma 62 km długości, a powierzchnia jej dorzecza to 1330 km². Rzeka Tuga natomiast przepływa przez siedzibę Gminy – miasto Nowy Dwór Gdański. Znana jest ona także pod nazwą Tuja, a górny bieg tej rzeki nosi nazwę Święta. Rzeka ta ma długość 49,2 km. Jej źródła znajdują się w okolicach Cypla Mątowskiego.

Zgodnie z wykazem obowiązującym w latach 2016-2021, Gmina Nowy Dwór Gdański znajdowała się na terenie 4 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych:

- RW200005149 – Szarpawa,
- RW200005269 – Kanał Jagielloński,
- RW200005299 – Nogat,
- TWIWB1 – Zalew Wiślany.

Zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych znajdujące się obecnie na terenie gminy (zgodnie z wykazem z dnia 17 lutego 2023 w ramach rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły)³⁵:

- TW20001WB1 – Zalew Wiślany,
- RW200155269 – Kanał Jagielloński,
- RW2000115299 – Nogat,
- RW20001651479 – Szarpawa.

³⁵ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Tabela 10. Charakterystyka zlewni JCWP znajdujących się na terenie gminy Nowy Dwór Gdański

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Czy JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych? (zagrożona/niezagrożona)
TW20001WB1	Zalew Wiślany	Zall	NAT	zagrożona
RW200155269	Kanał Jagielloński	P_org	SCW	zagrożona
RW2000115299	Nogat	RzN	SZCW	zagrożona
RW20001651479	Szkarpawa	Rz_org	SZCW	zagrożona

Legenda:

Zall – Zalewowy I z substratem mułowym i piaszczystym

P_org – Potok lub struga w dolinie o dużym udziale torfowisk

RzN – Rzeka nizinna

Rz_org – Rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk

NAT – Naturalna część wód

SCW – Sztuczna część wód

SZCW – Silnie zmieniona część wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

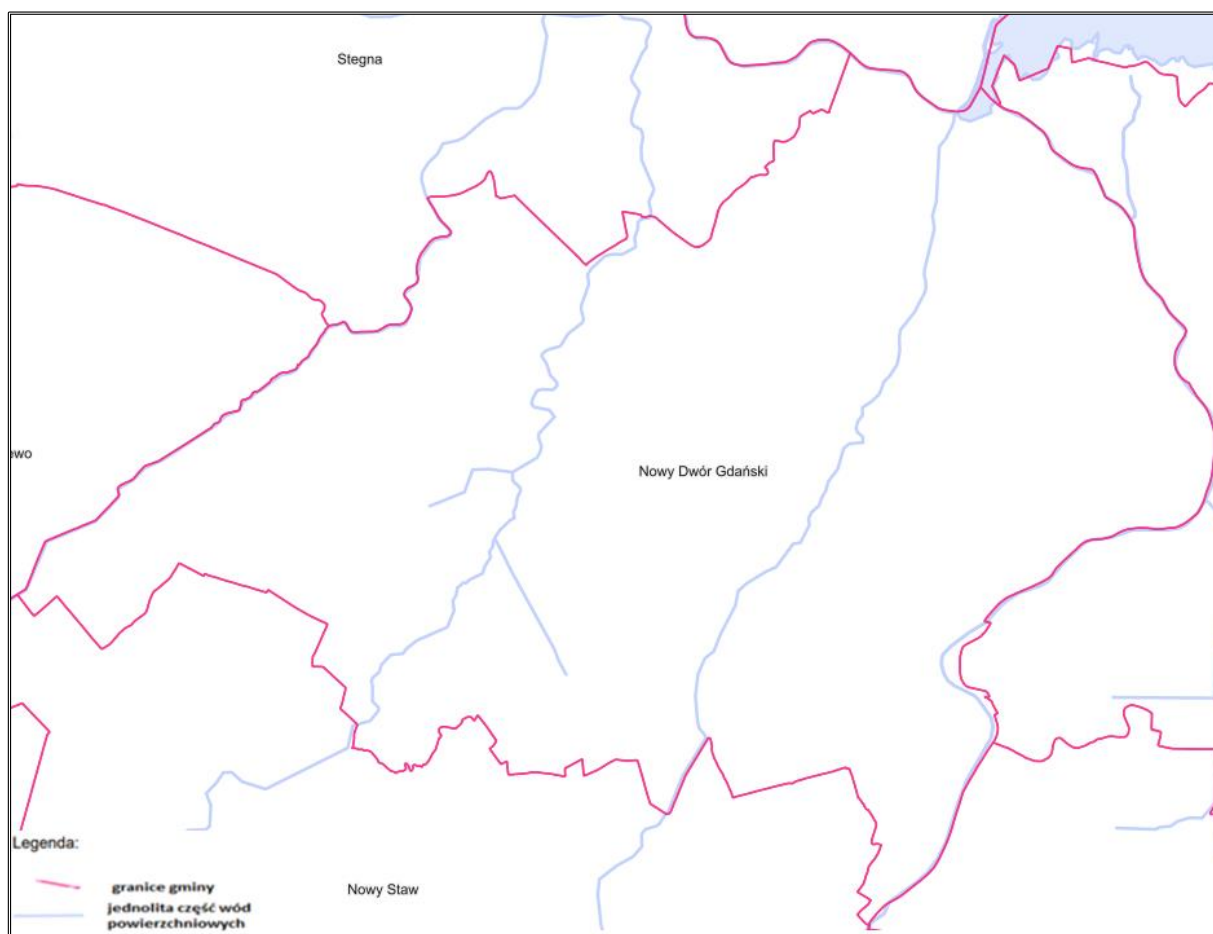
Tabela 11. Klasyfikacja i ocena zlewni JCWP na podstawie prowadzonych badań

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Szkarpawa	RW20001651479	5 (2020)	2 (2017)	1 (2021)	2 (2017)	Zły potencjał ekologiczny (2021)	Zły stan chemiczny (2021)	Zły stan wód (2021)
Kanał Jagielloński	RW200005269	3 (2020)	5 (2020)	1 (2020)	bd	Umiarkowany potencjał ekologiczny (2020)	bd	Zły stan wód (2020)
Nogat	RW2000115299	4 (2022)	4 (2022)	>2 (2022)	2 (2022)	bd	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Zły stan wód (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

Pełne badania w zakresie wszystkich wskaźników zostały wykonane dla rzeki Szkarpawy w 2021 roku. Zostały one dokonane w punkcie pomiarowo-kontrolnym Szkarpawa-Osłonka. Potencjał ekologiczny i stan chemiczny tej JCWP został określony jako zły. Wyniki ogólna ocena badań wskazała na zły stan wód.

Rysunek 7. Zlewnie JCWP na terenie gminy Nowy Dwór Gdański

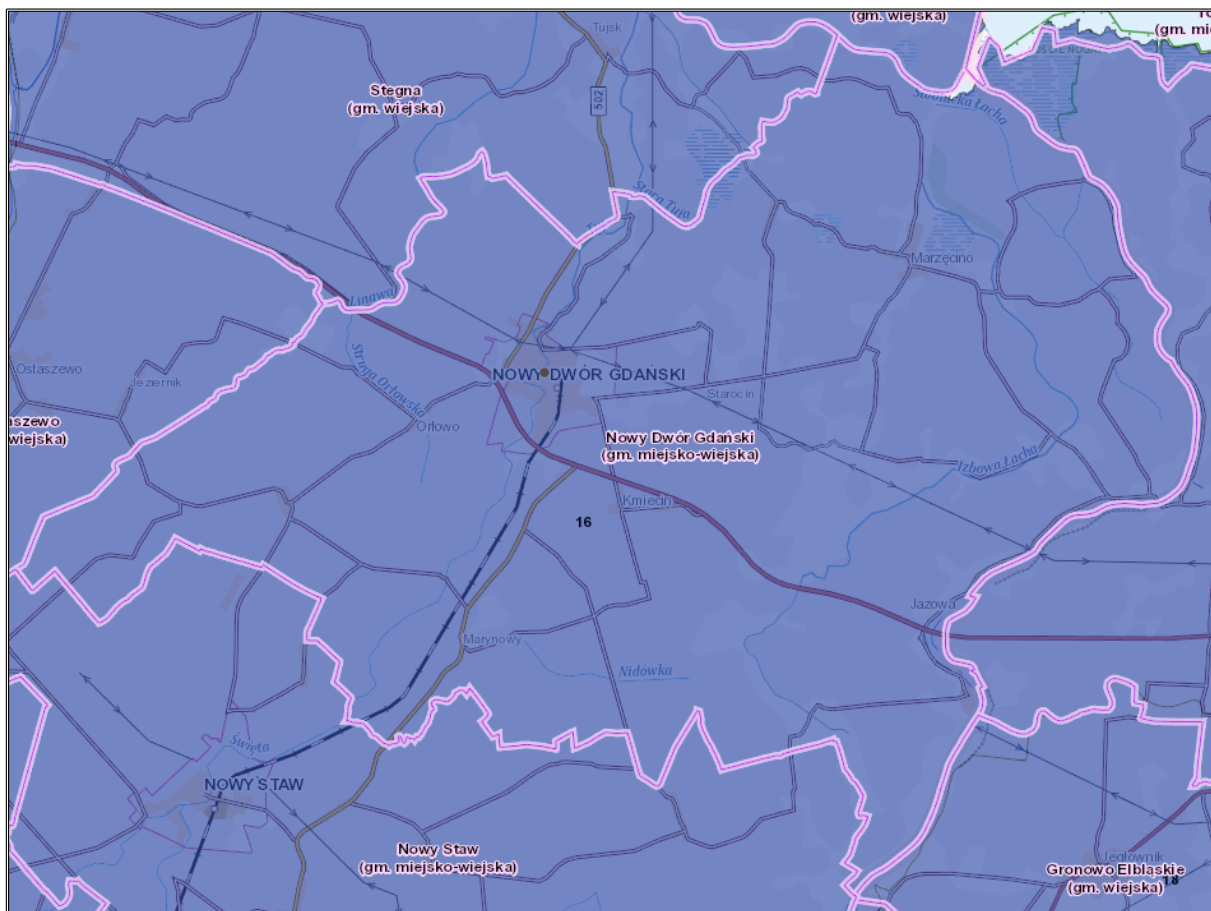

Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html

Obszar gminy Nowy Dwór Gdański położony jest na terenie jednolitej części wód podziemnych GW200016. Ponadto zlokalizowany jest tu punkt pomiarowy krajowej sieci monitoringu wód podziemnych o numerze 7933 i 3310, w których dokonano badań oceny stanu JCWPd w 2022 roku. W punkcie nr 7933 ustalono III klasę jakości, oznaczającą zadowalający stan wód podziemnych, natomiast w punkcie 3310 stwierdzono IV klasę jakości świadczącą o niezadowalającym stanie chemicznym³⁶.

³⁶ Dane GIOŚ, stan na dzień 07.07.2023 r.

Rysunek 8. Zlewnia JCWP na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z geologia.pgi.gov.pl

Gmina Nowy Dwór Gdański nie znajduje się w zasięgu żadnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych³⁷.

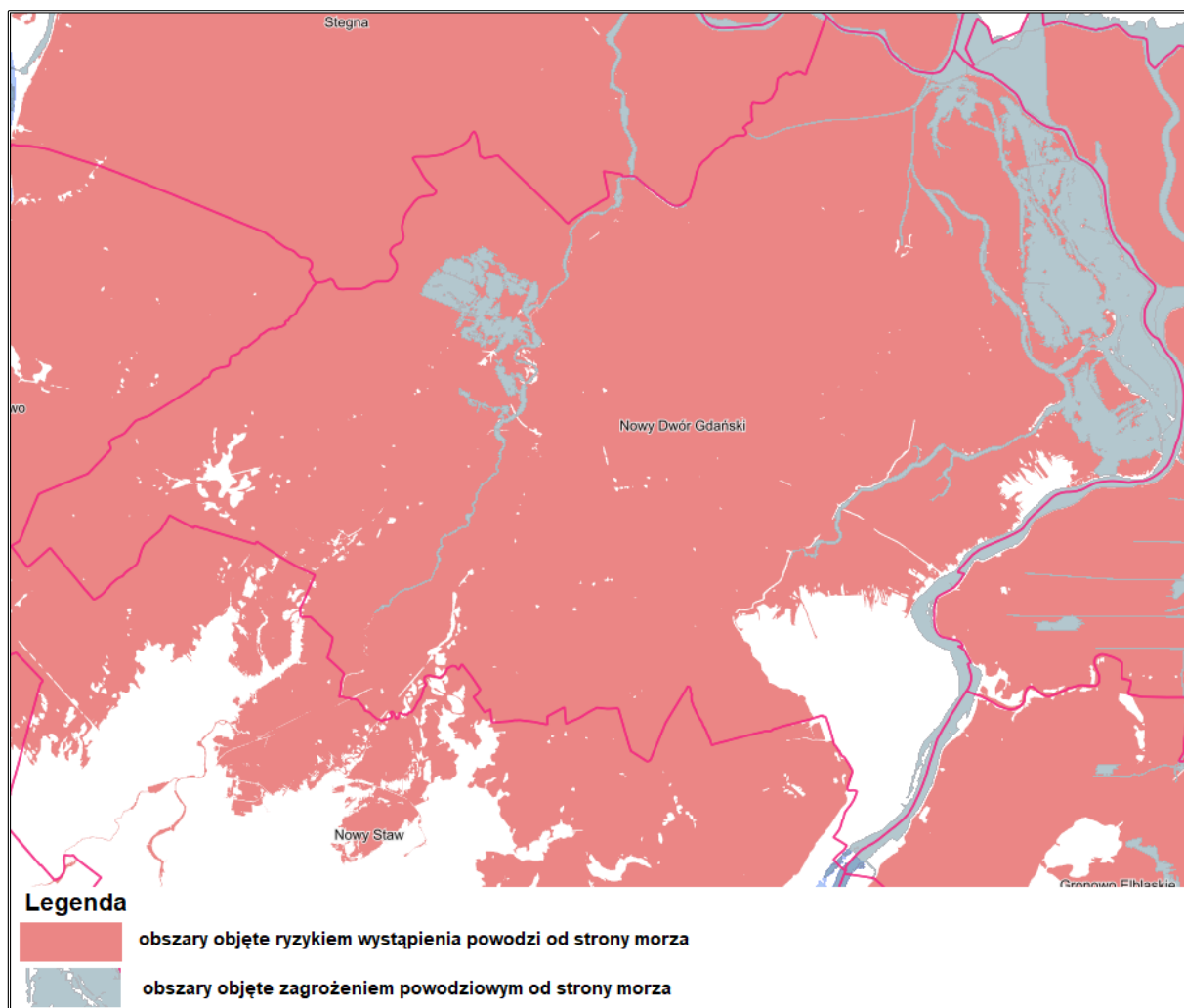
Zagrożenie i ryzyko powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza duże prawdopodobieństwo wystąpienia tam zjawiska powodzi. Ryzyko powodzi natomiast oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Ocena ryzyka powodziowego przygotowywana jest przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Wyłączając zachodni fragment terenu, dla całego obszaru gminy sporządzono mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego. Bliskość morza Bałtyckiego i jego wezbrania stwarza zwiększone ryzyko wystąpienia powodzi na terenie gminy. Poniżej przedstawiono na mapie obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

³⁷ <https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/apps/MapSeries/index.html?appid=8d14826a895641e2be10385ef3005b3c>

Rysunek 9. Obszary na terenie gminy Nowy Dwór Gdański narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html?gpmmap=gp0

Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych powodowane jest głównie przez bezpośrednią lub pośrednią działalność człowieka, np. rolnictwo, działalność gospodarczą, poziom urbanizacji terenu.

Do możliwych zagrożeń mogących wpłynąć na zasoby i jakość wód na terenie gminy należy zaliczyć m.in.: spływ powierzchniowy zanieczyszczeń, obciążonych głównie związkami biogennymi (azotem i fosforem) pochodzenia rolniczego. Zjawisko to jest potęgowane przez nadmierne stosowanie chemicznych środków ochrony roślin oraz ryzyko niewłaściwego wykonywania zabiegów agrotechnicznych. W przypadku nadmiernego, długotrwałego spływu składników biogennych do wód, dochodzi do ich przeżyźnienia. Proces ten, zwany eutrofizacją prowadzi do szeregu konsekwencji tj. zakwity (gwałtowny rozwój makrofitów i toksycznego fitoplanktonu – glony, sinice), zakwaszenie wód, pogłębienie strefy beztlenowej, spadek przezroczystości wody, wymieranie ichtiofauny, a także znaczne pogorszenie walorów

użytkowych, przyrodniczych i rekreacyjnych wód. W efekcie, zbiornik wodny ulega postępującej degradacji, która może doprowadzić do jego całkowitego zaniku na skutek zarastania. Eutrofizacja stanowi poważne zagrożenie dla wszystkich wód powierzchniowych na terenie Polski ze względu na ryzyko nadużywania nawozów i środków ochrony roślin, które dostają się do wód na skutek spływu powierzchniowego.

Istotnym źródłem presji na środowisko wodne jest niedostateczna sanitacja obszarów gminy. W takiej sytuacji, mieszkańcy obszarów nieskanalizowanych korzystają ze zbiorników bezodpływowych (szamb), opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. Korzystanie z nieszczelnego szamba grozi skażeniem bakteriologicznym gleby oraz wody wokół posesji, a zanieczyszczenia chemiczne są wchłaniane przez rośliny, w tym warzywa i zboża. Szkodliwe związki chemiczne rozprzestrzeniają się także na większe odległości, skażając wody podziemne.

Susza

W ramach planu przeciwdziałania skutkom suszy wyznaczono w czterostopniowym podziale zagrożenia suszą następujące klasy obszarów³⁸:

- I klasa – obszary zagrożone w stopniu słabym,
- II klasa – obszary zagrożone w stopniu umiarkowanym,
- III klasa – obszary zagrożone w stopniu silnym,
- IV klasa – obszary zagrożone w stopniu ekstremalnym.

Gmina Nowy Dwór Gdański według:

- mapy klas zagrożenia suszą rolniczą na terenach rolnych i leśnych, położona jest na terenie klasy III, czyli obszarze silnie zagrożonym.
- mapy klas zagrożenia suszą hydrologiczną, znajduje się na terenie klasy II, świadczy to o umiarkowanym zagrożeniu suszą.
- mapy klas zagrożenia suszą hydrogeologiczną, znajduje się na terenie klasy I, czyli występuje tam słabe zagrożenie suszą hydrogeologiczną.

Na podstawie mapy łącznego zagrożenia suszą (suma zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną) gmina Nowy Dwór Gdański, znajduje się na terenie zagrożenia suszą w stopniu umiarkowanym.

³⁸ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. 2021 poz. 1615)

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 12. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — zadowalające wyniki jakości stanu wód JCWPd w jednym z punktów pomiarowych, — monitorowanie części wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiskowego prowadzonego przez GIOŚ. 	<ul style="list-style-type: none"> — zły stan badanych wód powierzchniowych, — niewystarczająco rozwinięta infrastruktura kanalizacyjna, — prawie cały obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi ze strony morza, — niezadowalające wyniki jakości stanu wód JCWP w jednym z punktów pomiarowych, — silne zagrożenie suszą hydrologiczną.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie działań z zakresu ochrony wód, — racjonalne i oszczędne gospodarowanie wodą, — rozwój sieci kanalizacyjnej, — budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, tam gdzie nie jest możliwe podłączenie do sieci kanalizacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> — działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód, — zagrożenie powodzią, — zjawiska wynikające ze zmian klimatu (np. gwałtowne deszcze, powódzie, susze).

Źródło: Opracowanie własne

3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Infrastruktura wodociągowa

Podmiotem odpowiedzialnym za dostarczanie wody mieszkańcom gminy Nowy Dwór Gdański jest Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę systemu CWŻ jest ujęcie wody w Ząbrowie zlokalizowane w miejscowości Janówka – Kaczynos – Ząbrowo. Dodatkowo w ramach działalności CWŻ funkcjonuje Stacja Uzdatniania Wody w Ząbrowie. Składa się ona z hali filtrów z pompownią II stopnia i aeratorów, zbiornika wody płuczającej, zbiorników wody uzdatnionej, chlorowni i osadnika wód popłucznych³⁹.

Zgodnie z danymi GUS długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie gminy Nowy Dwór Gdański w 2022 roku wynosiła 238,4 km i wzrosła o 14,78% w stosunku do roku 2018. Sytuacja w zakresie dostępności do sieci wodociągowej jest na poziomie bardzo dobrym. W latach 2018-2022, 100% budynków mieszkalnych było podłączonych do sieci. Niepokojącym jest jednak fakt, dużej ilości awarii sieci wodociągowej na terenie gminy. Ilość wody dostarczanej gospodarstwom domowym w latach 2018-2022 zmniejszyła się o 7,07%.

³⁹ <https://cwz.pomorskie.pl/o-nas/>

Szczegółowe dane dotyczące eksploatacji sieci wodociągowej oraz jej zasobów zostały zawarte w tabeli poniżej.

Tabela 13. Sieć wodociągowa na terenie gminy Nowy Dwór Gdański w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci rozdzielczej i przesyłowej ⁴⁰	km	207,7	208,1	236,2	237,6	238,4
Liczba przyłączy	szt.	3 013	3 051	3 097	3 157	3 219
Awarie sieci	szt.	74	57	59	52	84
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	557,6	560,8	554,0	534,1	518,2
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Infrastruktura kanalizacyjna

Zgodnie z danymi GUS, długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w roku 2022 wynosiła 84,1 km. Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w okresie 2018-2022 zwiększyła się o 118 sztuki. Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury w roku 2022 wynosiła 44,0%.

Tabela 14. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Nowy Dwór Gdański

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci	km.	83,4	83,7	83,7	85,1	84,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 150	1 197	1 214	1 239	1 268
Ścieki bytowe odprowadzane siecią kanalizacyjną	dam ³	411,0	391,0	405,0	386,3	374,6
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury	%	44,2	44,5	44,3	44,2	44,0
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	0	0	35	37	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

⁴⁰ Do roku 2019 włącznie dane dotyczą długości czynnej sieci rozdzielczej, natomiast od roku 2020 dane zawierają informacje o długości eksploatowanej sieci wodociągowej rozdzielczej i przesyłowej

Podmiotem odpowiedzialnym za działalność w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków na obszarze gminy jest SZOP Sp. z o. o. Usługi w tej kategorii świadczy również Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.

Zgodnie z uchwałą nr 238/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. (Dz.U 2020, poz. 5351), wyznaczona została aglomeracja Gminy Nowy Dwór Gdański. Zasięg aglomeracji obejmuje miejscowości: Nowy Dwór Gdański, Cyganka, Jazowa, Jazowa Druga, Kmiecín, Rakowo, Rakowe Pole, Solnica i Wierciny. Oczyszczalnia ścieków Nowy Dwór Gdański znajdująca się w obrębie aglomeracji spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. 2019, poz. 1311).

Według rejestru zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, prowadzonego przez Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim, na terenie gminy funkcjonuje 1 065 sztuk zbiorników bezodpływowych oraz 114 przydomowych oczyszczalni ścieków. Gmina dofinansowuje mieszkańców, którzy budują przydomowe oczyszczalnie ścieków, na terenach, gdzie brak jest kanalizacji sanitarnej i Gmina nie planuje budowy w terminie 1 roku od zgłoszenia przez inwestora zamiaru budowy przydomowej oczyszczalni ścieków lub zlokalizowanych w odległości nie mniejszej jak 100 m od miejsca, w którym podłączenie byłoby możliwe, co wynika z projektów budowy kanalizacji sanitarnej na terenie gminy⁴¹.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 15. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— przynależność do aglomeracji ściekowej,— funkcjonowanie oczyszczalni ścieków,— 100% budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej,— funkcjonowanie SUW,— spełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w zakresie nieprzekraczającej ilości zanieczyszczeń powstałych na terenie gminy dla środowiska wodnego,— dotacje dla budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.	<ul style="list-style-type: none">— niski stopień skanalizowania wiejskiego obszaru gminy,— duża liczba zbiorników bezodpływowych,— duża ilość awarii sieci wodociągowej.

⁴¹ Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim, stan na dzień 26.06.2023 r.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej, — wyposażenie nieruchomości w przydomowe oczyszczalnie ścieków, tam gdzie nie jest możliwa budowa kanalizacji sanitarnej — racjonalizacja użytkowania wód podziemnych, — edukacja ekologiczna mieszkańców dotycząca prawidłowego gospodarowania wodami i ściekami. 	<ul style="list-style-type: none"> — niewłaściwe zagospodarowywanie nieczystości ciekłych przez właścicieli nieruchomości, — niewystarczająca wiedza mieszkańców na temat nielegalnego zrzutu ścieków oraz nielegalne zrzuty ścieków do wód powierzchniowych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.6 Zasoby geologiczne

Gmina Nowy Dwór Gdański znajduje się w obrębie obniżenia perybałtyckiego. Na tym obszarze pokrywę osadową tworzą osady starszego paleozoiku, permu, triasy, jury, kredy oraz trzeciorzędu i czwartorzędu⁴².

Rysunek 10. Mapa utworów przypowierzchniowych gminy Nowy Dwór Gdański

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bdl.lasy.gov.pl

⁴² Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027

Na terenie gminy w latach 2016-2018 były eksploatowane złoża piasku w miejscowościach Myszewko i Rychnowie Żuławskim. Obecnie obszar poeksploatacyjny został zagospodarowany jako stawy⁴³. W poniższej tabeli została przedstawiona charakterystyka złóż eksploatowanych na terenie gminy Nowy Dwór Gdański.

Tabela 16. Charakterystyka złóż kopalin położonych na terenie gminy Nowy Dwór Gdański

Lp.	Numer złoża	Nazwa	Stan zagospodarowania
1.	18489	Jazowa	Złoże rozpoznane wstępnie
2.	18452	Kmiecin	Złoże rozpoznane szczegółowo
3.	18089	Myszewko	Eksploatacja złoża zaniechana
4.	18167	Myszewko I	Złoże rozpoznane szczegółowo
5.	18310	Rychnowo Żuławskie	Eksploatacja złoża zaniechana

Źródło: Serwis MIDAS <http://geoportal.pgi.gov.pl/>

W obrębie granic administracyjnych gminy nie udokumentowano osuwisk ani nie zostały wyznaczone tereny zagrożone ruchami masowymi⁴⁴.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— brak terenów osuwiskowych,— zagospodarowany teren poeksploatacyjny.	<ul style="list-style-type: none">— przekształcenia rzeźby terenu związane z wcześniejszą eksploatacją złóż kruszyw naturalnych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">— rozwój nowych technologii poszukiwania i eksploatacji surowców mineralnych,— ochrona kopalin w planach zagospodarowania przestrzennego,— rekultywacja obszarów zdegradowanych.	<ul style="list-style-type: none">— niewystarczające środki finansowe na inwestycję z zakresu ochrony powierzchni ziemi,— nielegalne - bez koncesji - pozyskiwanie surowców.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.7 Gleby

Na terenie gminy znaczną przewagę stanowią gleby przeznaczone do użytkowania rolniczego (18 714,2386 ha, czyli ok. 90% powierzchni gminy). Dominującymi glebami są mady, które posiadają dobre warunki do uprawy pszenicy, jęczmienia, rzepaku i buraków cukrowych⁴⁵. Większość gleb w gminie (ok.80%) to gleby klas II i III⁴⁶.

⁴³ Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim,

<http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=1>

⁴⁴ <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>

⁴⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027

⁴⁶ Raport o stanie gminy Nowy Dwór Gdański za rok 2022

W aspekcie jakości gleb, wpływ ma działalność antropogeniczna. Na terenie gminy Nowy Dwór Gdański zagrożenie może stanowić działalność rolnicza, a w ramach niej nadmierne wykorzystywanie nawozów sztucznych. Innym przykładem niekorzystnej działalności może być postępująca urbanizacja, która jest uwarunkowaniem do przekształceń form terenu ze względu na zmianę ich użytkowania. Dodatkowym czynnikiem mogą być niepoprawnie odprowadzane ścieki z gospodarstw domowych poprzez wykorzystywanie zbiorników bezodpływowych. W celu ochrony jakości gleb wskazane jest ich nawożenie.

Na terenie gminy znajduje się jeden punkt pomiarowo-kontrolny chemizmu gleb ornych, realizowanego w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska. Został on zlokalizowany na madzie czarnoziemnej klasy IIB w miejscowości Solnica. W ramach tego monitoringu gleby badane są pod kątem uziarnienia, odczynu i węglanów, substancji organicznych, właściwości sorpcyjnych, zawartości pierwiastków przyswajalnych dla roślin, całkowitej zawartości makroelementów, całkowitej zawartości pierwiastków śladowych, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, pozostałości pestycydów chloroorganicznych i związków niechlorowych, radioaktywności, zasolenia oraz przewodnictwa elektrycznego. Wszystkie badane elementy przyjmowały wartości dopuszczalne. W związku z powyższym, nie doszło do przekroczeń żadnego ze wskaźników ⁴⁷.

Według ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku, przez historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi rozumie się zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., a także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi. Według danych z mapy zanieczyszczeń powierzchni ziemi, na terenie gminy Nowy Dwór Gdański nie udokumentowano żadnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi⁴⁸.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 18. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— dobrej jakości gleby,— obszar gminy objęty Monitoringiem chemizmu gleb ornych w ramach PMŚ w zakresie jakości gleb i ziemi.	<ul style="list-style-type: none">— częste wykorzystywaniem nawozów sztucznych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">— wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców,	<ul style="list-style-type: none">— postępująca urbanizacja i fragmentyzacja terenu,— zmiany klimatyczne,

⁴⁷ Raport z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2020-2022”

⁴⁸ <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

<ul style="list-style-type: none"> — popularyzacja działań ekologicznych – wdrażanie zasad dobrej praktyki rolniczej, — programy rolno-środowiskowe. 	<ul style="list-style-type: none"> — erozja wodna i wietrzna, — degradacja gleb w związku z działalnością rolniczą i używaniem sztucznych nawozów, — zanieczyszczenia gleb spowodowane korzystaniem ze zbiorników bezodpływowych.
--	--

Źródło: Opracowanie własne

3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Aktem prawnym regulującym system gospodarki odpadami na obszarze gminy jest Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Nowy Dwór Gdański przyjęty uchwałą nr 414/LIX/2022 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 15 grudnia 2022 roku, który zawiera szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku.

Na terenie gminy Nowy Dwór Gdański w okresie lat 2018-2022 nastąpił wzrost ilości produkowanych odpadów. W roku 2022 względem roku 2018 zebranych odpadów było o 11,49% więcej. Zaobserwowano wzrost odpadów zebranych w sposób selektywny o 62,15% względem roku 2018. Szczegółowe dane na temat odpadów zebranych ogółem, odpadów zmieszanych i odpadów zebranych selektywnie zawiera poniższa tabela.

Tabela 19. Odpady zebrane z terenie gminy Nowy Dwór Gdański w latach 2018-2022

Rodzaj odpadów	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Zebrane ogółem	t	4 577,50	4 741,46	4 556,25	4 978,30	5 101,16
Zmieszane ogółem	t	3 884,32	3 676,01	3 554,63	3 668,23	3 977,14
Selektywne ogółem	t	693,18	1 065,45	1 001,62	1 310,07	1 124,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Szczegółowe informacje dotyczące odpadów odebranych selektywnie z terenu gminy w latach 2018-2022 zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 20. Ilość odpadów zebranych selektywnie na terenie gminy Nowy Dwór Gdański w latach 2018-2022

Rodzaj odpadów	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Opakowania z papieru i tektury	t	73,68	96,50	126,32	140,87	104,66
Opakowania z tworzyw sztucznych	t	214,36	281,81	329,50	343,44	359,48
Szkło	t	154,29	196,78	258,50	244,98	233,18
Metale	t	0,00	0,00	0,00	0,56	0,00
Tekstyli	t	0,00	0,00	0,00	0,00	1,40

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Rodzaj odpadów	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	t	16,70	27,00	14,72	48,10	6,16
Odpady wielkogabarytowe	t	72,83	120,94	64,16	166,38	31,72
Odpady biodegradowalne	t	155,83	304,70	208,42	251,08	234,46
Zmieszane odpady opakowaniowe	t	0,38	0,00	0,00	0,00	0,00
Baterie i akumulatory	t	0,22	0,00	0,00	0,00	0,00
Niebezpieczne	t	0,66	0,16	0,00	2,06	0,00
Pozostałe	t	4,23	37,56	0,00	112,60	152,96
Ogółem	t	693,18	1 065,45	1 001,62	1 310,07	1 124,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując dane zawarte w tabeli powyżej można zauważyć wzrost ilości odpadów zebranych selektywnie w stosunku do ogólnej ilości wytworzonych odpadów. W 2018 roku wartość ta wynosiła 15,14%, natomiast w 2022 roku było to 22,03%.

Na terenie gminy nie funkcjonują składowiska odpadów komunalnych. W ciągu roku swoją tworzone są dzikie wysypiska śmieci, które są na bieżąco likwidowane na zlecenie Urzędu Miejskiego. Wyjątkiem jest powstałe w 2019 r. w miejscowości Myszewko nielegalne składowisko odpadów niebezpiecznych, które liczyło 80 pojemników typu mauser wypełnionych ciekłymi odpadami i 23 worki typu big bag z przeterminowanymi maskami gazowymi. Właściciel mimo postępowania nie dokonał utylizacji zgromadzonych odpadów. Z tego względu, Urząd Miejski w 2022 r. wydał nakaz utylizacji 14 mauserów. Likwidacja pozostałej części odpadów została zaplanowana na lata 2023-2024. Na te działania, Gmina pozyskała dofinansowanie z NFOŚiGW w Warszawie, który zadeklarował się pokryć 60% kosztów utylizacji⁴⁹.

Na obszarze gminy funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Nowym Dworze Gdańskim. Został on wyposażony w szereg kontenerów i pojemników, które pomagają prawidłowo segregować odpady. Do PSZOK można przekazywać odpady komunalne zebrane w sposób selektywny, w tym: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, odpady wielomateriałowe, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty kompletny sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady

⁴⁹ Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim

komunalne, zużyte opony, odzież i tekstylia, w tym odpady opakowaniowe z tekstyliów, odpady niebezpieczne, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek⁵⁰.

W 2021 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 25,39%. Natomiast poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 99,52%, przy czym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wyniósł 10,74%. Odpady komunalne wytworzone na terenie gminy nie są przekazywane do termicznego przekształcenia⁵¹.

Do gospodarki odpadami należy zaliczyć również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest.

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane dane dotyczące masy wyrobów zinwentaryzowanych, unieszkodliwionych i pozostałych do unieszkodliwienia zawierających azbest zebranych z gminy Nowy Dwór Gdański wg aktualnych danych znajdujących się w bazie azbestowej.

Tabela 21. Aktualne dane dotyczące wyrobów azbestowych na terenie gminy Nowy Dwór Gdański [kg]⁵²

Zinwentaryzowane	Unieszkodliwione	Pozostałe do unieszkodliwienia
836 728	173 366	663 363

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.bazaazbestowa.gov.pl

Zinwentaryzowane odpady azbestowe na terenie gminy Nowy Dwór Gdański wynoszą 836 728 kg. Odpadów do unieszkodliwienia zostało aż 79,28%, czyli 663 363 kg. Aktualne dane wykazują, iż na ten moment zostało unieszkodliwionych zaledwie 173 366 kg wyrobów zawierających azbest.

Gmina Nowy Dwór Gdański udziela dofinansowania mieszkańcom, którzy deklarują chęć wymiany eternitowych pokryć dachowych. Z racji tego, iż azbest jest składnikiem eternitu, poprzez takie działanie na terenie gminy ilość wyrobów azbestowych może zostać zminimalizowana.

⁵⁰ <https://spolkaszop.pl/pszok.html>

⁵¹ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Nowy Dwór Gdański za rok 2021

⁵² Stan na dzień 01.09.2023 r.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 22. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — funkcjonujący punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy, — wzrost wartości odpadów selektywnie zebranych w stosunku do odpadów zebranych ogółem względem 2018 roku, — brak czynnych składowisk odpadów komunalnych na obszarze gminy, — realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy, — dofinansowania na wymianę eternitowych pokryć dachowych. 	<ul style="list-style-type: none"> — niski stopień usunięcia wyrobów azbestowych na terenie gminy, — niski poziom przygotowania do ponownego użytku i recyklingu odpadów komunalnych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowanie infrastruktury gospodarki odpadami, — ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej, — rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, — zwiększenie stopnia odzysku odpadów. 	<ul style="list-style-type: none"> — istniejąca możliwość niewłaściwego postępowania z odpadami przez część właścicieli nieruchomości, — niedostateczny poziom świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami, objawiający się niewłaściwą segregacją śmieci, — możliwość powstawania „dzikich” wysypisk.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.9 Zasoby przyrodnicze

Obszar gminy jest terenem płaskim, którego charakteryzuje bardzo niska lesistość. Znaczną część powierzchni zajmują pola i łągi jesionowo-wiązowe. Charakterystycznymi gatunkami dla tego terenu są olsza, dąb, sosna, wierzba. Można spotkać tutaj takie gatunki zwierząt, jak: dziki, sarny, daniela, lisy, zające, borsuki i kuny domowe. Gatunkami ptaków, jakie bytują na tym terenie, są: kormoran, wójcik, czapla siwa i orzeł bielik. Natomiast wśród zwierząt wodnych można wyodrębnić: okonie, karasie, leszcze, szczupaki i płocie⁵³.

Tabela 23. Struktura lasów na terenie gminy Nowy Dwór Gdański

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Lesistość	%	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Lasy ogółem	ha	107,37	107,37	107,37	107,37	107,37
Lasy publiczne ogółem	ha	103,37	103,37	103,37	103,37	103,37

⁵³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027

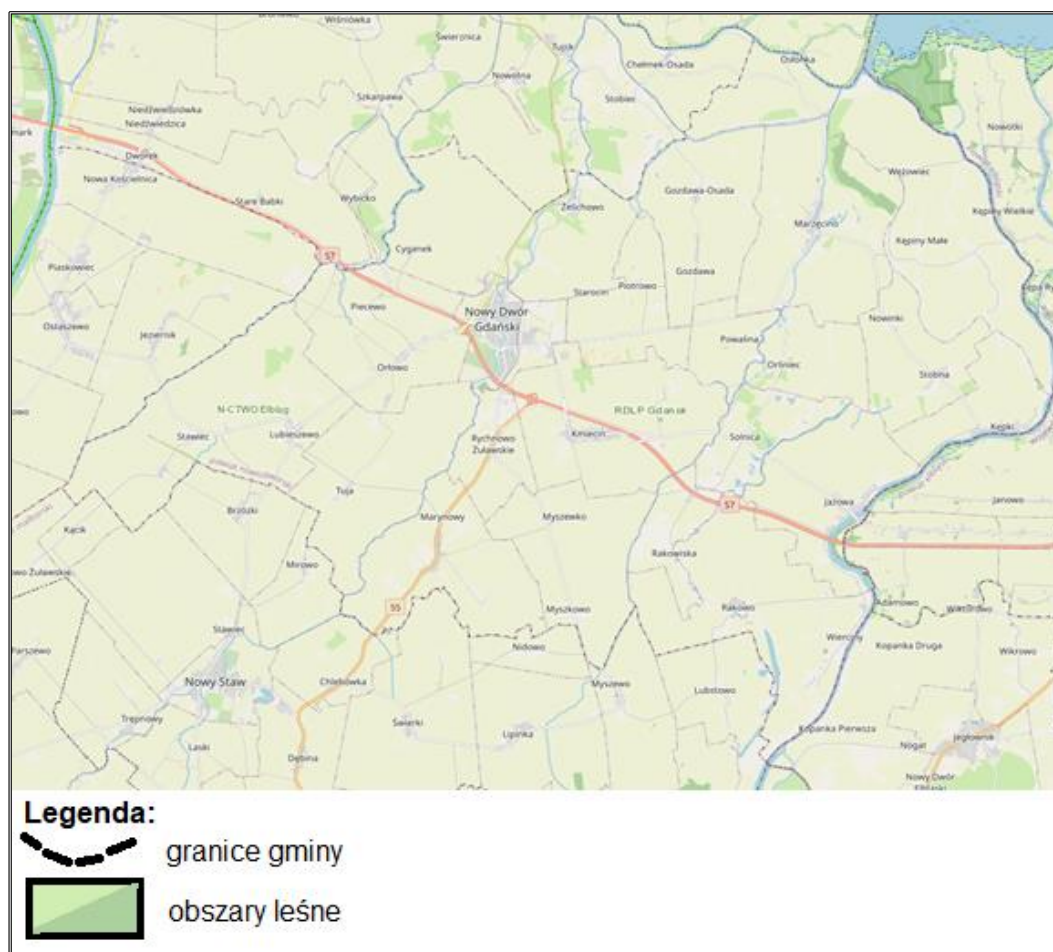
Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	103,37	103,37	103,37	103,37	103,37
Lasy prywatne ogółem	ha	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gmina Nowy Dwór Gdański znajduje się w obrębie Nadleśnictwa Elbląg. Dominację na tym obszarze stanowią siedliska lasowe z dominacją buka, brzozy i dębu. Udział siedlisk wygląda następująco⁵⁴:

- 24,71% siedlisk borowych, czyli drzewostanów z przewagą gatunków iglastych, najczęściej sosny i świerku,
- 67,78% siedlisk lasowych, czyli drzewostanów z przewagą gatunków liściastych, głównie buka, dębu, brzozy,
- 7,51% siedlisk olsy i łągów, czyli drzewostanów porastających wilgotnie i żyznych terenów.

Rysunek 11. Lasy zlokalizowane w granicach gminy Nowy Dwór Gdański

Źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

⁵⁴ <https://elblag.gdansk.lasy.gov.pl/zasoby-lesne>

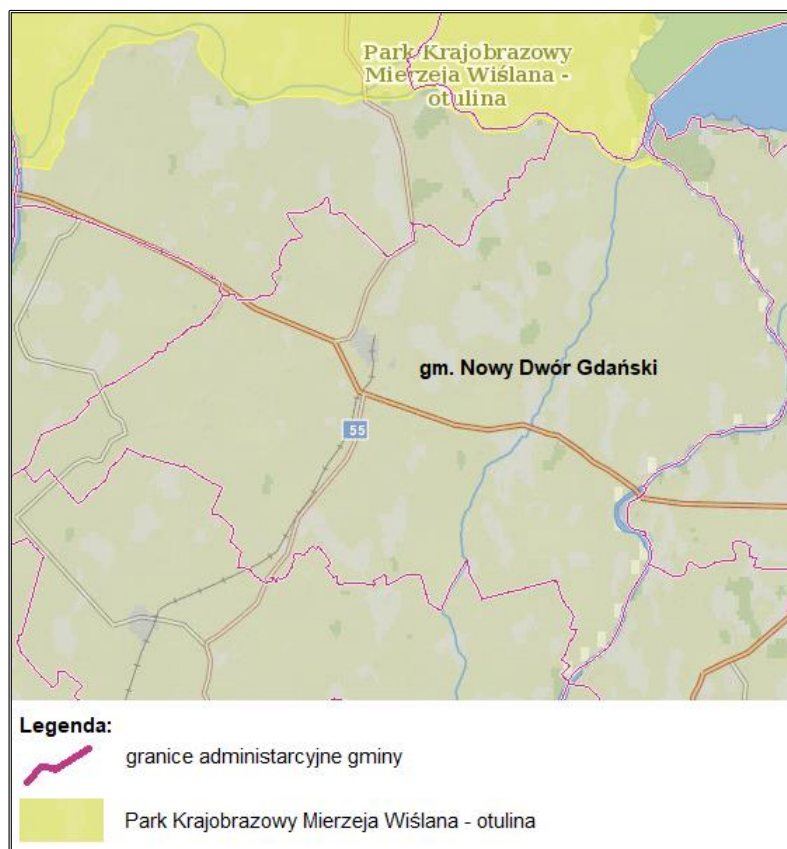
Większość zwierząt i ptaków występujących na terenie gminy Nowy Dwór Gdański podlega ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie przyrody (Dz.U.2023., poz. 1336) i Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 r. poz. 2380).

Na terenie gminy Nowy Dwór Gdański występują następujące formy ochrony przyrody:

- Park Krajobrazowy Mierzeja Wiślana – otulina,
- Obszary Chronionego Krajobrazu Rzeki Nogat,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Rzek Szarpawy i Tugi,
- Obszar Natura 2000 Zalew Wiślany,
- Obszar Natura 2000 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana,
- pomniki przyrody.

Park Krajobrazowy Mierzeja Wiślana – otulina – park o powierzchni 4410,00 ha wraz z otuliną o powierzchni 22,703 ha zlokalizowanej na terenie gmin: Nowy Dwór Gdański, Stegna oraz na części Zalewu Wiślanego w granicach województwa pomorskiego. Jest to obszar wyodrębniony w celu zabezpieczenia Parku przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

Rysunek 12. Obszar Parku Krajobrazowego znajdującego się w granicach gminy Nowy Dwór Gdański

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszary Chronionego Krajobrazu Rzeki Nogat (woj. pomorskie) – obszar o powierzchni 2738,50 ha. Obszarami chronionymi objęte są tereny międzywala rzeki Nogat wraz z rejonem wsi: Kmiecín, Solnica, Jazowa, Rakowo i Wierciny.

Aktem prawnym, który obowiązuje na tym obszarze jest rozporządzenie nr 36 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Nogat.

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzek Szarpawy i Tugi – obszar o powierzchni 3191,89 ha. Obszar ten obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz dolin rzecznych delty Wisły, które cechują się specyficznymi walorami przyrodniczymi i fizjonomicznymi równiny aluwialnej, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb turystycznych, wypoczynkowych i pełniących funkcje korytarzy ekologicznych.

Na wskazanym obszarze obowiązuje aktualnie uchwała nr 245/XIX/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzek Szarpawy i Tugi.

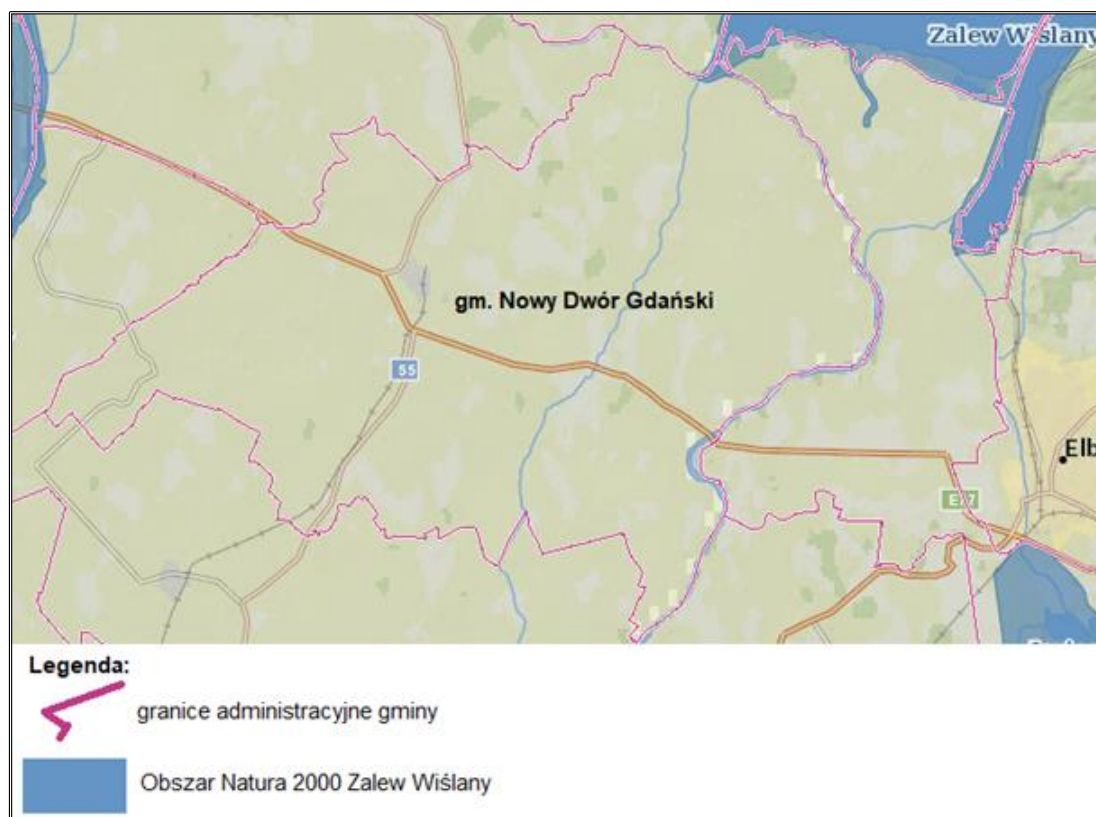
Rysunek 13. Obszary Chronionego Krajobrazu znajdujące się w granicach gminy Nowy Dwór Gdański

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszar Natura 2000 Zalew Wiślany (PLB280010) – obszar o powierzchni 32224,10 ha. Teren jest ostoją ptasią o randze europejskiej, na którym zaobserwowano co najmniej 27 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz co najmniej 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Przykładami gatunków występującymi na terenie gminy są: czapla siwa, łabędź niemy, gęś zbożowa, gęś białoczelna, cyraneczka, krakwa, hełmianka, czernica, bielaczek, bielik, kropiatka, zielonka i mewa mała. Teren ten obejmuje polską część płytkiego zalewu przymorskiego o wodzie słonawej. Zalew charakteryzuje się bardzo szybkimi zmianami poziomu wody, dochodzącymi w ciągu dnia do 1,5 m.

Rysunek 14. Obszar Natura 2000 Zalew Wiślany znajdujący się w granicach gminy Nowy Dwór Gdański

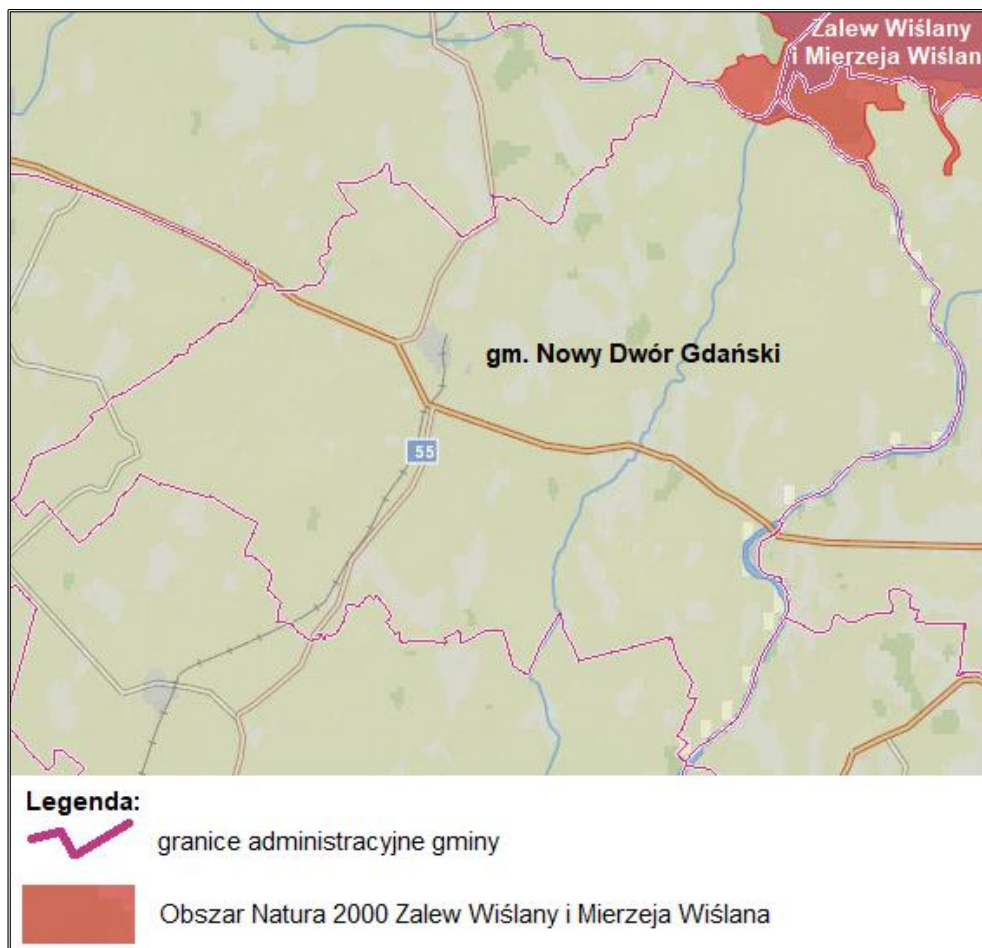

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszar Natura 2000 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana (PLH280007) – obszar o powierzchni 40862,31 ha. Celem ochrony jest utrzymanie ciągłości Mierzei Wiślanej i występującej na niej linearnej strefowości siedlisk, ich różnorodności oraz właściwego stanu zachowania. Ostoja obejmuje polską część płytkiego zalewu przymorskiego o słonawej wodzie wraz z Mierzeją Wiślana. Przykładami występujących siedlisk na terenie gminy to: zalewy i jeziora przymorskie, estuaria, kidzina na brzegu morskim, nadmorskie wydmy białe, nadmorskie wydmy szare, lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, kwaśne buczyny, bory i lasy bagienne. Gatunkami osiedlającymi się na tym obszarze jest m.in. ciosa, parposz, piskorz, różanka, czerwończyk, kumak nizinny czy też foka szara.

Aktem prawnym obowiązującym na wyżej wymienionym obszarze jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana (PLH280007).

Rysunek 15. Obszar Natura 2000 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana znajdujący się w granicach gminy Nowy Dwór Gdański

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański znajduje się 13 pomników przyrody, które klasyfikują się do form ochrony przyrody:

- pomnik przyrody wieloobiektowy „Dwie damy” - topole białe, 2 sztuki,
- pomnik przyrody jednoobiektowy „Mędrzec” - martwe konary i gałęzie, tylce po konarach,
- pomnik przyrody jednoobiektowy „Mieszczanin” - martwe konary, obłożone płytami chodnikowymi,
- pomnik przyrody jednoobiektowy „Pielgrzym” - martwe konary i gałęzie na wysokości 180 cm, dwojak,
- pomnik przyrody jednoobiektowy „Ogrodnik” - martwe konary i gałęzie, dziupla,
- pomnik przyrody jednoobiektowy „Strażnik wałowy” - martwe konary i gałęzie, poobcinkanе konary,

- pomnik przyrody jednoobiektowy „Mennonita” - martwe konary i gałęzie, tylce po konarach, dziupla na podstawie pnia,
- pomnik przyrody jednoobiektowy „Kolejarz” - martwe konary i gałęzie, listwa mrozowa, poobcinane konary,
- pomnik przyrody jednoobiektowy „Siłacz” - obłożone płytami betonowymi martwe konary i gałęzie, poobcinane konary,
- pomnik przyrody jednoobiektowy „Podróżnik”,
- pomnik przyrody jednoobiektowy „Pustelnik”,
- pomnik przyrody jednoobiektowy „Biała Dama” – wierzba biała *Salix alba*, o obwodzie pnia 529 cm, wysokości 22,5 m, pień prosty, gruby, pochylony pod kątem 50-60 st.,
- pomnik przyrody jednoobiektowy „Kasztelan”.

Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny to wydłużony obszar łączący podobne siedliska będący drogą wybieraną przez zwierzęta do przemieszczania się między nimi. Oprócz drogi wędrówki zwierząt jest też drogą rozprzestrzeniania się roślin i grzybów.

Przez obszar gminy Nowy Dwór Gdański przebiega korytarz ekologiczny 2012: Nogat – KPn-10B⁵⁵.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 24. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — walory przyrodniczo krajobrazowe, — projektowany korytarz ekologiczny przebiegający przez teren gminy, — liczne występowanie prawnych form ochrony przyrody na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> — podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska, — bardzo niska lesistość.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — programy i akcje edukacyjno-informacyjne o potrzebie ochrony przyrody, — zalesianie, — zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — postępująca urbanizacja, — zmiany klimatyczne, — presja turystyczna na cenne walory przyrodnicze, — zbyt niskie dofinansowanie na ochronę przyrody.

Źródło: Opracowanie własne

⁵⁵ <https://mapa.korytarze.pl/>

3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022, poz. 2556 ze zm.) dzielimy na:

- zakłady o dużym ryzyku,
- zakłady o zwiększonym ryzyku.

W obydwu przypadkach dzielimy je jeszcze z uwzględnieniem:

- kryteriów kwalifikowania substancji do kategorii substancji stwarzających zagrożenia:
 - dla zdrowia,
 - fizyczne,
 - dla środowiska,
 - pozostałe,
- nazw i oznaczeń numerycznych substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku.

Na terenie gminy Nowy Dwór Gdański, jak i na terenie powiatu nowodworskiego nie funkcjonują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR) ani zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR)⁵⁶.

Z racji występowania dróg krajowych i wojewódzkiej, na terenie gminy Nowy Dwór Gdański występują szlaki komunikacyjne, z którymi może się wiązać transport substancji niebezpiecznych i zagrożeń z tego wynikających.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy, można wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

Z ogólnodostępnych źródeł wynika, iż na terenie gminy Nowy Dwór Gdański w ostatnim czasie nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnych awarii.

⁵⁶ <http://www.gios.gov.pl/pl/o-urzedzie/zadania-inspekcji-ochrony-srodowiska/25-powazne-awarie/494-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowej>

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 25. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — brak zakładów ZDR i ZZR, — brak zdarzeń o znamionach poważnych awarii w ostatnim czasie. 	<ul style="list-style-type: none"> — występowanie szlaków transportu substancji niebezpiecznych, — małe prawdopodobieństwo przewidzenia możliwości poważnej awarii.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — doposażenie służb odpowiadających za bezpieczeństwo na terenie gminy, — opracowywanie przez prowadzących zakłady przemysłowe planów operacyjno-ratowniczych oraz zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. 	<ul style="list-style-type: none"> — możliwość wystąpienia zdarzeń losowych w zakładach pracy, — nasilające się ekstremalne zjawiska pogodowe (zmiany klimatyczne).

Źródło: Opracowanie własne

3.3 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu

Pogłębiające się w ostatnich latach zmiany klimatu niosą ze sobą wiele negatywnych zjawisk, takich jak ekstremalnie wysokie temperatury, które z roku na rok są coraz to wyższe. Zjawiska te są zagrożeniem, dla rozwoju kraju, zarówno sfery społecznej, jak i gospodarczej. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Dokument pn. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Ponadto uruchomiona została strona internetowa klimada.mos.gov.pl, na której znajdują się informacje dotyczące adaptacji do zmian klimatu.

Według SPA2020 do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).

Gminy posiadają uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Poza obowiązkowymi działaniami wynikającymi z przepisów prawa, gminy mogą wprowadzać dodatkowe inicjatywy. Wśród przykładowych działań mających pozytywny wpływ na środowisko można wskazać:

- angażowanie mieszkańców, m.in. poprzez prowadzenie działań edukacyjnych na terenie gminy – organizacja warsztatów oraz konkursów o tematyce proekologicznej,
- wyodrębnienie w budżecie gminy środków finansowych na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie mobilnych punktów odbioru odpadów, np. elektroodpadów,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła,
- zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- wprowadzanie zielonej infrastruktury w mieście (np. zielone dachy, ogrody deszczowe),
- stworzenie systemu ostrzegania i informowania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu.

Zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska zadania mają na celu mitygację, adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie jego skutków. Należą do nich m.in. działania służące przede wszystkim ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń w zakresie: efektywności energetycznej (termomodernizacje budynków, wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, wymiany kotłów na ekologiczne, wymiana oświetlenia), transportu – poprawy jakości dróg, w dziedzinie gospodarki odpadami – ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów, powstających ścieków oraz ich efektywnego zagospodarowania,

zaangażowanie społeczne i wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, uwzględnianie zmian klimatu w dokumentach planistycznych.

3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz.U. 2022 r., poz. 2556) problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są zobowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r.) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określonym w art. 86 Konstytucji RP.

Władze lokalne powinny podejmować działania w celu poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców, nie tylko tych najmłodszych. Proponowane zadania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- edukacja lokalnej społeczności z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii,
- prowadzenie kampanii informacyjno–promocyjnej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, promowanie atrakcyjności transportu publicznego, pieszego i rowerowego,
- działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego,
- edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i negatywnych skutków promieniowania elektromagnetycznego,
- edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów wodnych,
- prowadzenie akcji edukacyjno–informacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami oraz ograniczenia ich powstawania,
- edukacja mieszkańców w zakresie właściwego zachowania się w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia.
- promowanie ochrony środowiska przyrodniczego na terenie gminy,
- działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego.

3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są pojęciem, które zostało zdefiniowane w art. 104 ust. 2 ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako *zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, nie będącym klęską żywiołową, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzające powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska.*

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie. Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. 2022 poz. 2556 ze zm.). Wobec powyższego, rozumiane jest jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię należy traktować zdarzenia, takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch, awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Aktem prawnym definiującym pojęcie innego miejscowego zagrożenia jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2022 r., poz. 2057 ze zm.), która definiuje je jako zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub usunięcie skutków lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków. W świetle tej ustawy ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnianie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz na rzecz ochrony ludności,
- prowadzenie działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej.

3.3.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 10 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2023 r., poz. 824 ze zm.) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymany standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2023-2028 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie pomorskim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie pomorskim.

4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego gminy, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji.

W ramach obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne. Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie gminy Nowy Dwór Gdański. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji powstałej infrastruktury, nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Tabela 26. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gmin Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁷	Wartość docelowa				
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	Liczba wymienionych indywidualnych systemów [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	70	Zmniejszenie emisji CO ₂	Wsparcie finansowe dla wymiany indywidualnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych	Gmina Nowy Dwór Gdański Właściciele nieruchomości	Brak zainteresowania wśród właścicieli nieruchomości, Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba wymienionych indywidualnych systemów [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	20	Zmniejszenie emisji CO ₂	Wymiana/modernizacja systemów grzewczych w budynkach gminnych wraz z termomodernizacją	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba zamontowanych lamp [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	80	Zwiększenie wykorzystywania OZE	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego (energooszczędne lampy, wykorzystanie OZE)	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba budynków wyposażonych w OZE [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	6	Zwiększenie wykorzystania OZE	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii	Gmina Nowy Dwór Gdański Właściciele nieruchomości	Brak zainteresowania wśród właścicieli nieruchomości, Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia

⁵⁷ Wartość bazowa wynosi 0, gdyż dotyczy realizacji przedmiotowego zadania ujętego w Programie Ochrony Środowiska do realizacji, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ustalania wartości bazowej dla wskaźników we wnioskach o dofinansowanie

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁷	Wartość docelowa				
		Liczba ogrodów deszczowych [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	4	Zmniejszenie emisji CO ₂	Budowa niebiesko-zielonej infrastruktury (ogrody deszczowe)	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość dróg dla rowerów [km] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	19,5	26,45 ⁵⁸	Zmniejszenie emisji CO ₂	Budowa/rozbudowa sieci dróg dla rowerów/ścieżek rowerowych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba osób uczestniczących w działaniach [os.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim		500	Poprawa efektywności energetycznej	Działania edukacyjno-promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak zainteresowania wśród mieszkańców
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego	Liczba odcinków dróg poddanych modernizacji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	80	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość przebudowanych dróg [km] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	4	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Przebudowa/budowa dróg	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba prowadzonych postępowań [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	16	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Pola elektromagnetyczne	Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm	Liczba prowadzonych postępowań [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim		Według potrzeb	Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi	Prowadzenie postępowań w sprawie oddziaływania planowanych przedsięwzięć	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia

⁵⁸ Wzrost długości dróg dla rowerów o 6,95 km.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁷	Wartość docelowa				
Gospodarowanie wodami	Ochrona jakości wód	Liczba działań edukacyjnych [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim		Według potrzeb	Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba dokumentów z uwzględnionymi mapami ryzyka powodziowego [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	Wzrost wartości	Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba przeprowadzonych kontroli w ramach monitoringu [szt.] Źródło: Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Elblągu		Według potrzeb	Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Monitorowanie miejsc możliwego składowania odpadów, zatrucia wód powierzchniowych, kłusownictwa sieciowego i wędkarskiego	Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Elblągu	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej	Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: „SZOP” Sp. z o.o.	0	10	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Modernizacja sieci kanalizacyjnej	„SZOP” Sp. z o.o.	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: „SZOP” Sp. z o.o.	0	1	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Nowym Dworze Gdańskim	SZOP” Sp. z o.o.	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba wybudowanych lokalnych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	5	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa lokalnych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich w miejscowościach: Węzowiec, Myszkowo, Gozdawa Osada, Lubieszewo Pierwsze, Stawiec	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia Brak dofinansowania

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁷	Wartość docelowa				
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim		Według potrzeb	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba odmulonych rowów melioracyjnych [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	Wzrost wartości	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Odmulenie rowów melioracyjnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba wyczyszczonych przepustów pod drogami gminnymi [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	Wzrost wartości	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Czyszczenie przepustów pod drogami gminnymi	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: „SZOP” Sp. z o.o.	0	0,4	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa sieci kanalizacyjnej (Iwaskiewiczza-Asnyka w Nowym Dworze Gdańskim)	SZOP” Sp. z o.o.	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: „SZOP” Sp. z o.o.	0	0,4	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa sieci kanalizacyjnej (Kraśnińskiego-Lema w Nowym Dworze Gdańskim)	SZOP” Sp. z o.o.	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: „SZOP” Sp. z o.o.	0	7	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa sieci kanalizacyjnej (Kmiecin-Myszewko-Marynowy)	SZOP” Sp. z o.o.	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	4 040	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa sieci wodociągowej Solnica-Jazowa	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o.o. Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁷	Wartość docelowa				
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	4 702	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa sieci wodociągowej Nowy Dwór Gdański-Marzęcino	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	1 396,5	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa sieci wodociągowej przy ul. Przemysłowej, Gombrowicza, Kochanowskiego w Nowym Dworze Gdańskim	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość przebudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	422	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Przebudowa magistrali wodociągowej umożliwiającej zasilanie terenów inwestycyjnych zlokalizowanych przy ul. Jantarowej w Nowym Dworze Gdańskim	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość przebudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	450	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Przebudowa sieci wodociągowej przy ul. Kanałowej w Nowym Dworze Gdańskim	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	15 032	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa sieci wodociągowej Lubieszewo-Ostaszewo-Dworek	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Gmina Nowy Dwór Gdański Gmina Ostaszewo Gmina Stegna	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁷	Wartość docelowa				
		Długość przebudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	400	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Przebudowa sieci wodociągowej przy ul. Wiejskiej w Nowym Dworze Gdańskim	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	Brak środków finansowych, Nagłe nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	Wzrost wartości	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Opracowanie erraty do projektu budowy magistrali CWŻ-Nowy Dwór Gdański-Stegna, wraz z projektem dla budowy stacji podnoszenia ciśnienia wody w miejscowości Sztutowo	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	Brak środków finansowych, Nagłe nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	Wzrost wartości	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Opracowanie projektu budowy magistrali Marzęcino-Płonino	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	Brak środków finansowych, Nagłe nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	Wzrost wartości	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa magistrali Marzęcino-Płonino	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	Brak środków finansowych, Nagłe nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	Wzrost wartości	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa/ wymiana odcinka magistrali wodociągowej Nowy Dwór Gdański ul. Jantarowa – przepompownia wody ul. Wiejska	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	Brak środków finansowych, Nagłe nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	Wzrost wartości	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa/ wymiana odcinka magistrali wodociągowej Nowy Dwór Gdański-Stegna	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	Brak środków finansowych, Nagłe nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁷	Wartość docelowa				
		Liczba przeprowadzonych prac awaryjnych [szt.] Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	0	Wzrost wartości	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Prowadzenie awaryjnych prac modernizacyjnych na sieciach wodociągowych znajdujących się na terenie gminy Nowy Dwór Gdański lub budowa nowych odcinków sieci	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak zainteresowania wśród mieszkańców, Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Zasoby geologiczne	Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż	Liczba przeprowadzonych interwencji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim		Według potrzeb	Zmniejszenie ilości złóż wydobywanych w sposób nielegalny	Podjęcie interwencji w ramach niekoncesjonowanej eksploatacji surowców mineralnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Gleby	Ochrona przed degradacją gleb	Liczba działań zapobiegających zanieczyszczeniu gleb [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	Wzrost wartości	Poprawa jakości gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Rolnicy z Gminy Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba przeprowadzonych interwencji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	40	Poprawa jakości gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych	Interwencje w ramach zapobiegania zanieczyszczeniom gleb ściekami komunalnymi	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami	Ilość zutilizowanego azbestu [m ²] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	4 000	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Wymiana eternitowych pokryć dachowych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Ilość odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych [%] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	100	100	Ograniczenie ilości odpadów	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁷	Wartość docelowa				
		Ilość zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim		40	Ograniczenie ilości odpadów	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba przebudowanych PSZOK [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	1	Selektywne zbieranie odpadów	Budowa/ Przebudowa/ Wyposażenie PSZOK	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych [os.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	2 000	Ograniczenie ilości odpadów Selektywne zbieranie odpadów	Działania edukacyjne – Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami – przekazywanie informacji na stronie internetowej miasta, tablicach ogłoszeń, zebraniach itp.	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak zainteresowania wśród mieszkańców
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych	Liczba wykonanych nasadzeń [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	800	Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących	Odnowa zadrzewień przydrożnych i śródpolnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba powstałych zieleńców [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	10	Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących	Rewaloryzacja terenów zieleni	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba nowych form ochrony przyrody [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	Wzrost wartości	Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących	Tworzenie nowych form ochrony przyrody	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁷	Wartość docelowa				
Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi	Liczba systemów wczesnego ostrzegania przed poważnymi awariami [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	1	Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii	Wprowadzenie systemu wczesnego ostrzegania przed poważnymi awariami	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagłe nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba doposażonych OSP [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	0	27	Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Nowy Dwór Gdański	Brak środków finansowych, Nagłe nieprzewidziane zdarzenia

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 27. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wsparcie finansowe dla wymiany indywidualnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych	Gmina Nowy Dwór Gdański Właściciele nieruchomości	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	480 000	Budżet Gminy WFOŚiGW w Gdańsku
	Wymiana/modernizacja systemów grzewczych w budynkach gminnych wraz z termomodernizacją	Gmina Nowy Dwór Gdański	40 000	2 000 000	3 000 000	4 700 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	9 940 000	Budżet Gminy FEP
	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego (energooszczędne lampy, wykorzystanie OZE)	Gmina Nowy Dwór Gdański	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	640 000	Budżet Gminy
	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii	Gmina Nowy Dwór Gdański Właściciele nieruchomości	.	1 500 000	1 500 000	175 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	3 975 000	Budżet Gminy
	Budowa niebiesko-zielonej infrastruktury (ogrody deszczowe)	Gmina Nowy Dwór Gdański	.	1 000 000	1 000 000	1 000 000	3 000 000	Budżet Gminy FEP
	Budowa/rozbudowa sieci dróg dla rowerów/ ścieżek rowerowych	Gmina Nowy Dwór Gdański	2 000 000	2 000 000	2 000 000	1 000 000	7 000 000	Budżet Gminy FEP

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem		
	Działania edukacyjno-promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Nowy Dwór Gdański	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000	Budżet Gminy	
Zagrożenia hałasem	Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Gmina Nowy Dwór Gdański	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	4 800 000	Budżet Gminy
	Przebudowa/budowa dróg	Gmina Nowy Dwór Gdański	4 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	25 000 000	Budżet Gminy RFRD
	Prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć	Gmina Nowy Dwór Gdański	W ramach bieżących wydatków									Budżet Gminy	
Pola elektromagnetyczne	Prowadzenie postępowań w sprawie oddziaływania planowanych przedsięwzięć	Gmina Nowy Dwór Gdański	W ramach bieżących wydatków									Budżet Gminy	
Gospodarowanie wodami	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	W ramach bieżących wydatków									Budżet Gminy Środki własne ODR	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Gmina Nowy Dwór Gdański	W ramach kosztów sporządzania dokumentów planistycznych.									Budżet Gminy
	Monitorowanie miejsc możliwego składowania odpadów, zatruwania wód powierzchniowych, kłusownictwa sieciowego i wędkarskiego	Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Elblągu	W ramach bieżących wydatków									Środki własne OPZW w Elblągu
Gospodarka wodno-ściekowa	Modernizacja sieci kanalizacyjnej	„SZOP” Sp. z o.o.	.	.	.	6 000 000	.	3 000 000	3 000 000	3 000 000	15 000 000	Budżet Gminy Środki własne spółki Dotacja NFOŚiGW Kredyt NFOŚiGW
	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Nowym Dworze Gdańskim	SZOP” Sp. z o.o.	15 000 000	.	.	.	15 000 000	Budżet Gminy Środki własne spółki Dotacja NFOŚiGW Kredyt NFOŚiGW
	Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Gmina Nowy Dwór Gdański	W ramach wydatków bieżących									Budżet Gminy
	Odmulenie rowów melioracyjnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	400 000

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem		
	Czyszczenie przepustów pod drogami gminnymi	Gmina Nowy Dwór Gdański	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	400 000	Budżet Gminy
	Budowa sieci kanalizacyjnej (Iwaszkiewicza-Asnyka w Nowym Dworze Gdańskim)	SZOP" Sp. z o.o.	.	600 000	600 000	Budżet Gminy Środki własne spółki Dotacja NFOŚiGW Kredyt NFOŚiGW
	Budowa sieci kanalizacyjnej (Kraśńskiego-Lema w Nowym Dworze Gdańskim)	SZOP" Sp. z o.o.	.	.	600 000	600 000	Budżet Gminy Środki własne spółki Dotacja NFOŚiGW Kredyt NFOŚiGW
	Budowa sieci kanalizacyjnej (Kmiecin-Myszewko-Marynowy)	SZOP" Sp. z o.o.	10 500 000	10 500 000	Budżet Gminy Środki własne spółki Dotacja NFOŚiGW Kredyt NFOŚiGW
	Budowa lokalnych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich w miejscowościach: Wężowiec, Myszkowo, Gozdawa Osada, Lubieszewo Pierwsze, Stawiec	Gmina Nowy Dwór Gdański		4 785 347	2 509 528	2 108 759						9 403 634	Budżet Gminy Polski Ład

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Budowa sieci wodociągowej Solnica-Jazowa	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Gmina Nowy Dwór Gdański	813 346,10	813 346,10	CWŻ Środki zewnętrzne
	Budowa sieci wodociągowej Nowy Dwór Gdański-Marzęcino	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Gmina Nowy Dwór Gdański	1 162 210,70	1 162 210,70	CWŻ Środki zewnętrzne
	Budowa sieci wodociągowej przy ul. Przemysłowej, Gombrowicza, Kochanowskiego w Nowym Dworze Gdańskim	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Gmina Nowy Dwór Gdański	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	CWŻ Budżet Gminy
	Przebudowa magistrali wodociągowej umożliwiającej zasilanie terenów inwestycyjnych zlokalizowanych przy ul. Jantarowej w Nowym Dworze Gdańskim	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Gmina Nowy Dwór Gdański	54 000	81 000	135 000	CWŻ Budżet Gminy
	Przebudowa sieci wodociągowej przy ul. Kanałowej w Nowym Dworze Gdańskim	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	223 000	223 000	CWŻ Budżet Gminy
	Budowa sieci wodociągowej Lubieszewo-Ostaszewo-Dworek	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Gmina Nowy Dwór Gdański Gmina Ostaszewo Gmina Stegna	2 977 222	2 977 222	CWŻ Środki zewnętrzne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem		
	Przebudowa sieci wodociągowej przy ul. Wiejskiej w Nowym Dworze Gdańskim	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	173 500	1753 500	CWŻ Budżet Gminy
	Opracowanie erraty do projektu budowy magistrali CWŻ-Nowy Dwór Gdański-Stegna, wraz z projektem dla budowy stacji podnoszenia ciśnienia wody w miejscowości Sztutowo	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	40 000	40 000	CWŻ
	Opracowanie projektu budowy magistrali Marzęcino-Płonino	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	CWŻ
	Budowa magistrali Marzęcino-Płonino	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	CWŻ Środki zewnętrzne
	Budowa/ wymiana odcinka magistrali wodociągowej Nowy Dwór Gdański ul. Jantarowa – przepompownia wody ul. Wiejska	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	CWŻ Środki zewnętrzne
	Budowa/ wymiana odcinka magistrali wodociągowej Nowy Dwór Gdański-Stegna	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	CWŻ Środki zewnętrzne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem		
	Prowadzenie awaryjnych prac modernizacyjnych na sieciach wodociągowych znajdujących się na terenie gminy Nowy Dwór Gdański lub budowa nowych odcinków sieci	Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o. o. Gmina Nowy Dwór Gdański	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	800 000	CWŻ Budżet Gminy
Zasoby geologiczne	Podjęmowanie interwencji w ramach niekoncesjonowanej eksploatacji surowców mineralnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet Gminy
Gleby	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Rolnicy z Gminy Nowy Dwór Gdański	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Środki własne Rolników
	Interwencje w ramach zapobiegania zanieczyszczeniom gleb ściekami komunalnymi	Gmina Nowy Dwór Gdański	W ramach bieżących wydatków									Budżet Gminy	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wymiana eternitowych pokryć dachowych	Gmina Nowy Dwór Gdański	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	160 000	Budżet Gminy WFOŚiGW
	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem		
	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Gmina Nowy Dwór Gdański	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	40 000	Budżet Gminy
	Budowa/ Przebudowa/ Wyposażenie PSZOK	Gmina Nowy Dwór Gdański	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet Gminy
	Działania edukacyjne – Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami – przekazywanie informacji na stronie internetowej miasta, tablicach ogłoszeń, zebraniach itp.	Gmina Nowy Dwór Gdański	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	40 000	Budżet Gminy WFOŚiGW UE
Zasoby przyrodnicze	Odnowa zadrzewień przydrożnych i śródpolnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	5 000	10 000	20 000	20 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	95 000	Budżet Gminy WFOŚiGW UE
	Rewaloryzacja terenów zieleni	Gmina Nowy Dwór Gdański	20 000	20 000	50 000	50 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	220 000	Budżet Gminy WFOŚiGW UE
	Tworzenie nowych form ochrony przyrody	Gmina Nowy Dwór Gdański	W ramach bieżących wydatków									Budżet Gminy	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
Zagrożenia poważnymi awariami	Wprowadzenie systemu wczesnego ostrzegania przed poważnymi awariami	Gmina Nowy Dwór Gdański	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet Gminy
	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Nowy Dwór Gdański	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet Gminy

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 28. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoringu natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalni	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG	-
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne	-
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-

Źródło: Opracowanie własne

4.2 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnicze oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji burmistrza należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych gminy (w ramach budżetu Gminy Nowy Dwór Gdański), ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez jednostki organizacyjne Gminy Nowy Dwór Gdański w ramach ich budżetów, ale także przez indywidualnych mieszkańców. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji.

5. System realizacji programu ochrony środowiska

5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie

Zarządzanie Programem Ochrony Środowiska powinno odbywać się w strukturze zadaniowo-instrumentalnej, obejmując wszystkie jednostki organizacyjne świadomie uczestniczące w jego realizacji.

Do podmiotów uczestniczących w organizacji i zarządzaniu *Programem Ochrony Środowiska* należą:

- Burmistrz Gminy Nowy Dwór Gdański,
- Rada Miejska w Nowym Dworze Gdańskim.

Do grupy podmiotów monitorujących przebieg realizacji i efekty *Programu* należą:

- WIOŚ, PSSE, IMGW, RZGW,
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska,
- Podmioty gospodarcze (w określonym zakresie),
- Jednostki naukowo-badawcze (na zlecenia w określonym zakresie),
- Podmioty finansujące realizację zadań.

Do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie *Programu Ochrony Środowiska* należą:

- lokalne media,
- szkoły (system edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe funkcjonujące na obszarze gminy.

Do grupy podmiotów bezpośrednio realizujących *Program Ochrony Środowiska* należą:

- podmioty gospodarcze realizujące zadania własne,
- samorząd gminny realizujący zadania publiczne w zakresie ochrony środowiska na swoim terenie.

Odbiorcą *Programu Ochrony Środowiska* jest społeczeństwo Gminy Nowy Dwór Gdański, które dokonuje jego oceny: akceptacji lub krytyki zaplanowanych działań oraz uczestniczy w negocjacjach rozwiązujących konflikty na tle lokalizacji inwestycji lub przeznaczenia określonych terenów.

5.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady miejskiej, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031” powinien zostać przygotowany z lat 2024-2025 następny z lat 2026-2027, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie, co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji Programu.

Nadzór i kontrola przebiegu realizacji i efektów wdrażania programu prowadzona będzie przez:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną,
- Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim.

W tabeli poniżej przedstawiono propozycje wskaźników monitorowania celów *Programu Ochrony Środowiska*.

Tabela 29. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	Liczba wymienionych indywidualnych systemów [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	90	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza
		Liczba zamontowanych lamp [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	80	
		Liczba budynków wyposażonych w OZE [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	6	
		Liczba ogrodów deszczowych [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	4	
		Długość dróg dla rowerów [km] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	26,45	
		Liczba osób uczestniczących w działaniach [os.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	500	
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego	Liczba odcinków dróg poddanych modernizacji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	80	Zmniejszenie zagrożenia hałasem poprzez jego utrzymanie w granicach poziomu obowiązujących standardów
		Długość przebudowanych dróg [km] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	4	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
		Liczba prowadzonych postępowań [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	16	
Pola elektromagnetyczne	Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm	Liczba prowadzonych postępowań [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	Według potrzeb	Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi
Gospodarowanie wodami	Ochrona jakości wód	Liczba działań edukacyjnych [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	Według potrzeb	Jakość/Stan JCWP i JCWPd znajdujących się na terenie gminy
		Liczba dokumentów z uwzględnionymi mapami ryzyka powodziowego [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	Wzrost wartości	
		Liczba przeprowadzonych kontroli w ramach monitoringu [szt.] Źródło: Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Elblągu	Według potrzeb	
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej	Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: „SZOP” Sp. z o.o.	10	Wartość ładunków zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu Stopień wyposażenia mieszkańców w kanalizację sanitarną
		Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: „SZOP” Sp. z o.o.	1	
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	Według potrzeb	
		Liczba odmulonych rowów melioracyjnych [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	Według potrzeb	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
		Liczba wybudowanych lokalnych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich w miejscowościach: Wężowiec, Myszkowo, Gozdawa Osada, Lubieszewo Pierwsze, Stawiec [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	5	
		Liczba wyczyszczonych przepustów pod drogami gminnymi [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	Wzrost wartości	
		Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: „SZOP” Sp. z o.o.	7,8	
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	25 592,5	
		Długość przebudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Centralny Wodociąg Żuławski	1 272	
Zasoby geologiczne	Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż	Liczba przeprowadzonych interwencji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	Według potrzeb	Racjonalne zagospodarowanie zasobami
Gleby	Ochrona przed degradacją gleb	Liczba działań zapobiegających zanieczyszczeniu gleb [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	Wzrost wartości	Jakość gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych
		Liczba przeprowadzonych interwencji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	40	
Gospodarka odpadami i zapobieganie	Zrównoważony rozwój systemu	Ilość zutilizowanego azbestu [m ²] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	4 000	Świadomość ekologiczna wśród mieszkańców

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
powstawaniu odpadów	gospodarowania odpadami	Ilość odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych [%] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	100	
		Ilość zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	40	
		Liczba przebudowanych PSZOK [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	1	
		Liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych [os.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	2 000	
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych	Liczba wykonanych nasadzeń [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	800	Poprawa jakości utrzymania roślinności w dobrym stanie
		Liczba powstałych zieleńców [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	10	
		Liczba nowych form ochrony przyrody [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	Wzrost wartości	
Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed poważnymi awariami o zagrożeniami naturalnymi	Liczba systemów wczesnego ostrzegania przed poważnymi awariami [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	1	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii na terenie gminy Nowy Dwór Gdański
		Liczba doposażonych OSP [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim	27	

Źródło: Opracowanie własne

6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/ działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/ kierunków działań, które są spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Tabela 30. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Energia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie ilości złóż wydobywanych w sposób nielegalny <p>Cel: Ochrona przed degradacją gleb</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa jakości gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw.SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	<p>Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;</p> <p>Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;</p> <p>Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie ilości złóż wydobywanych w sposób nielegalny <p>Cel: Ochrona przed degradacją gleb</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa jakości gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji;</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p> <p>— Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania</p>	<p>— Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest</p> <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <p>— Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <p>— Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii</p>
<p>Polityka energetyczna Polski do 2030 roku</p>	<p>Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)</p>	<p>Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;</p> <p>Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,</p> <p>Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,</p> <p>Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,</p> <p>Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂</p> <p>— Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>— Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej</p> <p>Cel: Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie ilości złóż</p>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,</p> <p>Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce,</p> <p>Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>	
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie ilości złóż
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów. 	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm</p> <p>— Kierunek: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi</p> <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <p>— Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <p>— Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej</p> <p>Cel: Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie ilości złóż wydobywanych w sposób nielegalny</p> <p>Cel: Ochrona przed degradacją gleb</p> <p>— Kierunek: Poprawa jakości gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych</p> <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <p>— Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów</p> <p>— Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów</p> <p>— Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest</p> <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <p>— Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <p>— Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii</p>
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂</p> <p>— Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>— Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej</p>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.	
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO ₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 17 września 2015 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Powietrza	Cele szczegółowe: — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM _{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO ₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r.	Cele określone w Planie: — wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, — osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: — 55% dla roku 2025, — 60% dla roku 2030, — 65% dla roku 2035, — minimalizacja ilości składowanych odpadów:	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — do 30% w roku 2025, — do 20% w roku 2030, — do 10% w roku 2035, — zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, — zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami, — zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu obieranych i zbieranych odpadów, — zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, — utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., — ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk. 	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nie pogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, 	<p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	<p>Celem dla wód powierzchniowych jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu jcw, — osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych, — stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych, — odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych, — osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych. 	<p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	<p>Cel główny: zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: utrzymanie oraz zwiększenie istniejącej zdolności retencyjnej zlewni w regionie wodnym, — Cel szczegółowy: wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, — Cel szczegółowy: określenie warunków możliwego zagospodarowania obszarów chronionych obwałowaniami, — Cel szczegółowy: unikanie wzrostu oraz określenie warunków zagospodarowania na obszarach o niskim (0,2%) prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi; <p>Cel główny: obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: ograniczenie istniejącego zagrożenia powodziowego, — Cel szczegółowy: ograniczenie istniejącego zagospodarowania, — Cel szczegółowy: ograniczenie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie powodziowe; <p>Cel główny: poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych, — Cel szczegółowy: doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź, — Cel szczegółowy: doskonalenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi, 	<p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: wdrożenie i doskonalenie skuteczności analiz powodziowych, — Cel szczegółowy: budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe, — Cel szczegółowy: budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia i ryzyka powodziowego. 	
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	Cel: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych	Cel: Ochrona jakości wód — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi
Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	Uchwała nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 r.	Cel strategiczny 1. Trwałe bezpieczeństwo: — Cel operacyjny 1.1. Bezpieczeństwo środowiskowe, — Cel operacyjny 1.2. Bezpieczeństwo energetyczne, — Cel operacyjny 1.3. Bezpieczeństwo zdrowotne, — Cel operacyjny 1.4. Bezpieczeństwo cyfrowe, Cel strategiczny 2. Otwarta wspólnota regionalna: — Cel operacyjny 2.1. Fundamenty edukacji, — Cel operacyjny 2.2. Wrażliwość społeczna, — Cel operacyjny 2.3. Kapitał społeczny, — Cel operacyjny 2.4. Mobilność, Cel strategiczny 3. Odporna gospodarka: — Cel operacyjny 3.1. Pozycja konkurencyjna, — Cel operacyjny 3.2. Rynek pracy,	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO ₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm — Kierunek: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi Cel: Ochrona jakości wód — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 3.3. Oferta turystyczna i czasu wolnego, — Cel operacyjny 3.4. Integracja z globalnym systemem transportowym. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie ilości złóż wydobywanych w sposób nielegalny Cel: Ochrona przed degradacją gleb — Kierunek: Poprawa jakości gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030	Uchwała nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.	<p>Cele polityki przestrzennego zagospodarowania województwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy, — Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo, — Zachowane zasoby i walory środowiska, — Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm — Kierunek: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi Cel: Ochrona jakości wód — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż — Kierunek: Zmniejszenie ilości złóż wydobywanych w sposób nielegalny Cel: Ochrona przed degradacją gleb — Kierunek: Poprawa jakości gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
<p>Program ochrony środowiska dla województwa pomorskiego 2030</p>	<p>Uchwała nr 618/L/23 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 stycznia 2023 roku</p>	<p>Cele Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Obszar inwestycji 1. Klimat i jakość powietrza: <ul style="list-style-type: none"> – Cel 1.1. Poprawa stanu jakości powietrza, – Cel 1.2. Adaptacja do zmian klimatu, – Cel 1.3. Wspieranie transformacji energetycznej, — Obszar inwestycji 2. Zagrożenia hałasem: <ul style="list-style-type: none"> – Cel 2.1. Poprawa klimatu akustycznego, — Obszar inwestycji 3. Pola elektromagnetyczne: <ul style="list-style-type: none"> – Cel 3.1. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym — Obszar inwestycji 4. Gospodarowanie wodami 	<ul style="list-style-type: none"> Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm — Kierunek: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi Cel: Ochrona jakości wód

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> – Cel 4.1. Czyste wody i bezpieczeństwo przeciwpowodziowe, – Cel 4.2. Zabezpieczenie przed powodzią i suszą, w tym ochrona terenów naturalnej retencji wodnej, – Cel 4.3. Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, — Obszar inwestycji 5. Gospodarka wodno-ściekowa <ul style="list-style-type: none"> – Cel 5.1. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa, — Obszar inwestycji 6. Zasoby geologiczne: <ul style="list-style-type: none"> – Cel 6.1. Optymalizacja i racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż, — Obszar inwestycji 7. Gleby: <ul style="list-style-type: none"> – Cel 7.1. Przywrócenie i utrzymanie dobrego stanu gleb, — Obszar inwestycji 8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: <ul style="list-style-type: none"> – Cel 8.1. Racjonalna gospodarka odpadami, — Obszar inwestycji 9. Zasoby przyrodnicze <ul style="list-style-type: none"> – Cel 9.1. Ochrona krajobrazu i bioróżnorodności biologicznej — Obszar inwestycji 10. Zagrożenia poważnymi awariami <ul style="list-style-type: none"> – Cel 10.1. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska oraz minimalizacja ich skutków 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż — Kierunek: Zmniejszenie ilości złóż wydobywanych w sposób nielegalny Cel: Ochrona przed degradacją gleb — Kierunek: Poprawa jakości gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
<p>Program ochrony środowiska przed hałasem na lata 2019-2023 z perspektywą na lata następne dla terenów poza</p>	<p>Uchwała nr 89/VIII/19 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 kwietnia 2019 roku</p>	<p>Cel: Ograniczenie równoważnego poziomu dźwięku do wartości nieprzekraczających poziomów dopuszczalnych w otoczeniu analizowanych odcinków dróg krajowych i ekspresowych.</p>	<p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
aglomeracjami w województwie pomorskim, położonych wzdłuż odcinków dróg krajowych i ekspresowych, których eksploatacja powoduje ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, określane wskaźnikami hałasu LDWN i LN			
Plan rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa pomorskiego	Uchwała nr 586/162/20 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 9 lipca 2020 roku	<p>Cele Planu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Oprawa warunków ruchu (prędkość sieciowa, czas dostępności regionalnej), — Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, — Redukcja szkodliwego oddziaływania na środowisko, — Sprawne formy organizacyjne, — Efektywne mechanizmy finansowania rozwoju i utrzymania sieci dróg, — Skuteczne narzędzia zarządzania 	<p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym
Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu	Uchwała nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r.	<p>Cel: Osiągnięcie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej
Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022	Załącznik nr 1 do uchwały nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zapobieganie powstawaniu odpadów, — Osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku, — Ograniczenie ilości składowanych odpadów na składowiskach odpadów, — Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami, — Planowanie systemów zagospodarowania odpadów zgodnych z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, — Zwiększenie udziału w bilansie energetycznym energii uzyskanej ze źródeł odnawialnych. 	
Strategia rozwoju powiatu nowodworskiego na lat 2015-2024	Uchwała nr XV/97/2016 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 22 lutego 2016 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015-2024	<p>Obszar priorytetowy P1. Kapitał gospodarczy</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel strategiczny 1.1. Konkurencyjna i partnerska gospodarka <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 1.1.1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i osadniczej powiatu nowodworskiego — Cel operacyjny 1.1.2. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości — Cel operacyjny 1.1.3. Rozwój efektywnego i proekologicznego rolnictwa — Cel strategiczny 1.2. Turystyka katalizatorem dynamicznego rozwoju gospodarczego <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 1.2.1. Utworzenie całorocznej oferty turystyczno-kulturalnej — Cel operacyjny 1.2.2. Stworzenie i promocja spójnej marki turystyczno-kulturalnej powiatu nowodworskiego — Cel strategiczny 1.3. Wzrost dochodów mieszkańców i samorządów powiatu 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie ilości złóż wydobywanych w sposób nielegalny

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> – Cel operacyjny 1.3.1. Wzrost poziomu wynagrodzeń mieszkańców powiatu – Cel operacyjny 1.3.2. Spadek deficytu budżetowego lokalnych samorządów – wzrost dochodów i optymalizacja wydatków <p>Obszar priorytetowy P2. Kapitał ludzki i społeczny</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel strategiczny 2.1. Rozwinięty i w pełni wykorzystany kapitał ludzki <ul style="list-style-type: none"> – Cel operacyjny 2.1.1. Aktywizacja biernych zawodowo i bezrobotnych – Cel operacyjny 2.1.2. Aktywizacja wykluczonych społecznie – Cel operacyjny 2.1.3. Wzrost aktywności sportowej mieszkańców powiatu, – Cel operacyjny 2.1.4. Poprawa dostępu i jakości usług podstawowej oraz specjalistycznej opieki medycznej – Cel operacyjny 2.1.5. Rozwój oferty i infrastruktury edukacyjno-dydaktycznej – Cel operacyjny 2.1.6. Podniesienie poziomu i jakości edukacji oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy — Cel strategiczny 2.2. Wartościowy kapitał społeczny <ul style="list-style-type: none"> – Cel operacyjny 2.2.1. Poprawa poziomu i jakości współpracy lokalnej społeczności z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi – Cel operacyjny 2.2.2. Wsparcie prospołecznej rewitalizacji przestrzeni publicznej <p>Obszar priorytetowy P3. Kapitał przestrzenny i infrastrukturalny</p>	<p>Cel: Ochrona przed degradacją gleb</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa jakości gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Cel strategiczny 3.1. Rozwinięta infrastruktura transportowa/drogowa, techniczna i przeciwpowodziowa <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 3.1.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury drogowej i rowerowej — Cel operacyjny 3.1.2. Rozwój systemu transportu zbiorowego i poprawa jego bezpieczeństwa — Cel operacyjny 3.1.2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i przestrzeni antropogenicznej — Cel strategiczny 3.2. Zrównoważony rozwój (energetyczny) powiatu nowodworskiego <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 3.2.1. Poprawa bilansu energetycznego powiatu nowodworskiego — Cel operacyjny 3.2.2. Poprawa stanu środowiska oraz wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych 	
<p>Program ochrony środowiska dla powiatu nowodworskiego na lat 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy 2021-2024</p>	<p>Uchwała nr XXXIX/251/2018 z dnia 7 lutego 2018 r. Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim</p>	<p>Cel: Osiągnięcie i utrzymanie standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Promowanie i wspieranie rozwiązań pozwalających na ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu oraz hałasu komunikacyjnego — Kierunek: Modernizacja systemów infrastruktury ciepłej, rozwój scentralizowanych systemów grzewczych dla ograniczenia niskiej emisji, w tym także liczby źródeł — Kierunek: Upowszechnianie stosowania OZE w indywidualnych i lokalnych źródłach energii — Kierunek: Promowanie i wspieranie rozwiązań pozwalających na ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu oraz hałasu komunikacyjnego 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym <p>Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi <p>Cel: Ochrona jakości wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Kierunek: Promowanie i wspieranie rozwiązań pozwalających na ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń</p> <p>Cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi</p> <p>— Kierunek: Ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi</p> <p>Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych</p> <p>— Kierunek: Realizacja inwestycji poprawiających stan wód przybrzeżnych, w tym budowy i rozbudowy systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych</p> <p>— Kierunek: Realizacja przedsięwzięć na rzecz wyposażenia aglomeracji poniżej 2 000 RLM w oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacji sanitarnej, a tam gdzie nie jest to opłacalne ekonomicznie – indywidualnych systemów zbierania lub oczyszczania ścieków socjalno-bytowych</p> <p>— Kierunek: Realizacja inwestycji mających na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w tym budowy lub modernizacji urządzeń i sieci wodociągowych</p> <p>Cel: Zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin</p> <p>— Kierunek: Dokumentowanie i podejmowanie eksploatacji złóż w sposób racjonalny, ważąc korzyści gospodarcze oraz szkody po stronie społeczności lokalnych, krajobrazu i przyrody</p> <p>Cel: Zrównoważone wykorzystywanie gleb</p> <p>— Kierunek: Ochrona gleb</p> <p>Cel: Gospodarka odpadami</p> <p>— Kierunek: Usunięcie jak największej ilości odpadów niebezpiecznych</p>	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <p>— Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej</p> <p>Cel: Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie ilości złóż wydobywanych w sposób nielegalny</p> <p>Cel: Ochrona przed degradacją gleb</p> <p>— Kierunek: Poprawa jakości gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych</p> <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <p>— Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów</p> <p>— Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów</p> <p>— Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest</p> <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <p>— Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <p>— Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii</p>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Kierunek: Rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych</p> <p>Cel: Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej, powstrzymanie procesów degradacji oraz poprawa spójności systemu obszarów</p> <p>— Kierunek: Ochrona obszarów cennych przyrodniczo</p> <p>— Kierunek: Dostosowanie ekosystemów leśnych do zmian klimatycznych i warunków siedliskowych, przywracanie i zachowanie walorów ekologicznych obszarom rolniczym</p> <p>— Kierunek: Ochrona obszarów cennych przyrodniczo</p> <p>Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii</p> <p>— Kierunek: Zapobieganie występowania poważnych awarii</p> <p>Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz aktywacja rynku na rzecz środowiska</p> <p>— Kierunek: Kształtowanie u mieszkańców województwa pomorskiego postaw i nawyków proekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska</p>	
Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030	Uchwała nr 298/XXXVIII/2021 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 9 września 2021 r.	<p>Cel strategiczny nr 1: Rozwój społeczny wspierający aktywność mieszkańców oraz zapobiegający i przeciwdziałający depopulacji</p> <p>— Cel operacyjny 1.1. Poprawa jakości oferty edukacyjnej,</p> <p>— Cel operacyjny 1.2. Wzrost świadomości prozdrowotnej mieszkańców i rozwój aktywności fizycznej</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂</p> <p>— Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>— Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <p>— Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym</p> <p>Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm</p>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 1.3. Poprawa sytuacji osób starszych, osób z niepełnosprawnością oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym — Cel operacyjny 1.4. Integracja społeczna mieszkańców oraz wzrost tożsamości lokalnej i oferty kulturalnej <p>Cel strategiczny nr 2: Rozwój gospodarczy wzmocniający konkurencyjność w regionie</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 2.1. Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy — Cel operacyjny 2.2. Wzrost rolniczego potencjału gospodarczego — Cel operacyjny 2.3. Rozwój turystyki i rekreacji opartej o walory kulturowe i lokalne produkty turystyczne <p>Cel strategiczny nr 3: Rozwój przestrzenny zwiększający dostępność i spójność terytorialną</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 3.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej — Cel operacyjny 3.2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej — Cel operacyjny 3.3. Poprawa stanu i jakości środowiska oraz ochrona przeciwpowodziowa — Cel operacyjny 3.4. Poprawa i rozwój infrastruktury 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi Cel: Ochrona jakości wód — Kierunek: Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż — Kierunek: Zmniejszenie ilości złóż wydobywanych w sposób nielegalny Cel: Ochrona przed degradacją gleb — Kierunek: Poprawa jakości gleb, w tym użytkowanych w celach rolniczych Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii
<p>Aktualizacja Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe do roku 2037 dla gminy Nowy Dwór Gdański</p>	<p>Uchwała 431/LXII/2023 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 9 lutego 2023 roku</p>	<p>Celem Projektu jest wykorzystywanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych w sposób zrównoważony i racjonalny oraz do zabezpieczenia potrzeb mieszkańców na energię. Cel zostanie osiągnięty poprzez:</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ — Kierunek: Zwiększenie wykorzystania OZE — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej <p>Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm</p>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Podjęcie działań na rzecz termomodernizacji budynków we własności osób prywatnych oraz budynków publicznych, dostosowanie i modernizację źródeł wytwarzania ciepła do aktualnej sytuacji w zakresie zapotrzebowania na energię ciepłą i wykorzystanie lokalnych zasobów energii, — Nowe budynki oraz inwestycje w gminie będą spełniały aktualnie obowiązujące normy w zakresie wykorzystania energii, promowane będą budynki niskoenergetyczne oraz montaż urządzeń wysokoefektywnych energetycznie, — Energia elektryczna będzie użytkowana w sposób efektywny, proces wymiany bądź zakupu nowych urządzeń będzie uwzględniał cykl życia urządzenia, premiowane będą urządzenia o niskim zużyciu energii elektrycznej, — Oświetlenie ulic i placów będzie prowadzone w sposób ekonomiczny, gmina zamierza sukcesywnie, w miarę posiadanych środków i przy użyciu środków zewnętrznych wymieniać oprawy uliczne z sodowych na bardziej ekologiczne i energooszczędne oświetlenie ledowe, — Wsparcie dla dalszej gazyfikacji gminy Nowy Dwór Gdański, — Promowanie wykorzystania nośników energii o niskim współczynniku emisyjności jak energia elektryczna i gaz ziemny, a tym samym ochrona środowiska w gminie, — Gmina będzie dążyła do rozbudowy infrastruktury gazowej i elektrycznej na terenie gminy, 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Wsparcie i promocja małych źródeł wytwarzania energii z wiatru oraz promieniowania słonecznego, — Wspieranie elektromobilności oraz infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych, — Rozwijanie świadomości ekologicznej oraz energetycznej mieszkańców poprzez prowadzenie zajęć w szkołach o tematyce racjonalnego użytkowania energii i jej produkcji oraz organizacja wystaw, przygotowywanie informacji w formie pisemnej, akcja edukacyjna społeczeństwa. 	
Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2007-2032	Uchwała nr 97/XIV Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 6 grudnia 2007 r.	Celem Programu jest określenie działań mających się przyczynić do usuwania wyrobów zawierających azbest. Dodatkowym działaniem w tym zakresie ma być edukacja mieszkańców na ten temat.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Nowy Dwór Gdański	Uchwała nr 62/X/2019 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 9 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowy Dwór Gdański	Podstawowym celem opracowanego Studium jest zapewnienie harmonijnego wzrostu poziomu życia mieszkańców gminy z równoczesnym uwzględnieniem i poszanowaniem istniejących na tym terenie zasobów przyrodniczo-kulturowych	Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących

Źródło: Opracowanie własne

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie gminnego programu ochrony środowiska wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.).

Program ochrony środowiska jest dokumentem strategicznym odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument ten określa i systematyzuje działania niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie gminy Nowy Dwór Gdański oraz przyczynia się do zapewniania jej zrównoważonego rozwoju.

Gmina Nowy Dwór Gdański to gmina miejsko wiejska, zlokalizowana w województwie pomorskim, w powiecie nowodworskim. Jej powierzchnia to 213 km². Swoim zasięgiem obejmuje 25 sołectw. W 2022 roku, gminę zamieszkiwało 16 968 osób, z czego 50,80% stanowiły kobiety.

W granicach gminy występują formy ochrony przyrody takie, jak:

- Park Krajobrazowy Mierzeja Wiślana – otulina,
- Obszary Chronionego Krajobrazu Rzeki Nogat (woj. pomorskie),
- Obszar Chronionego Krajobrazu Rzek Szarpawy i Tugi,
- Obszar Natura 2000 Zalew Wiślany,
- Obszar Natura 2000 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana,
- pomniki przyrody.

W 2021 roku, 100% budynków mieszkalnych było podłączonych do sieci wodociągowej. Natomiast do sieci kanalizacyjnej 44,2%. Z tego powodu gmina sytuuje się jako obszar dobrze zwodociągowany, ale wymagający lepszego skanalizowania.

Na obszarze gminy funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. W zakresie gospodarowania odpadami poprawy wymaga stopień unieszkodliwiania wyrobów azbestowych.

Stan powietrza atmosferycznego i wód powierzchniowych na obszarze gminy jest poddawany okresowym badaniom. Monitoringiem w tym zakresie zajmuje się WIOŚ w Gdańsku. Główne źródła powstawania zanieczyszczenia na powietrza na terenie gminy stanowią: źródła punktowe (głównie kominy gospodarstw domowych i niewielkich zakładów przemysłowych) i liniowe (przebiegające drogi krajowe oraz droga wojewódzka). Badania powietrza w roku 2022 wykazały, że terytorium gminy Nowy Dwór Gdański znajduje się na obszarze przekroczeń wartości poziomu docelowego ozonu na poziomie celu długoterminowego.

W kwestii zanieczyszczenia hałasem, obszar gminy jest narażony zarówno na zanieczyszczenia przemysłowe, jak i komunikacyjne. Jest to uwarunkowane lokalizacją zakładu przemysłowego będącego źródłem dużego natężenia hałasu, a także przecinającymi gminę drogami krajowymi i drogą wojewódzką.

Gmina Nowy Dwór Gdański narażona jest na promieniowanie elektromagnetyczne. Jest to spowodowane występowaniem linii wysokiego napięcia w obrębie zabudowy, dużą koncentracją sieci telefonicznych oraz dużą ilością źródeł pól elektromagnetycznych i instalacji radiokomunikacyjnych na terenie gminy. Jednak na tym terenie przeprowadzane są systematyczne badania pól elektromagnetycznych wykonywane przez GIOŚ. Ostatnie badania prowadzone były w 2021 roku i wyniki nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych wartości w zakresie częstotliwości promieniowania pól objętych monitoringiem.

Od dnia 17 lutego 2023 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły. Poniżej przedstawiono jednolite części wód powierzchniowych, które obecnie wg nowego podziału znajdują się na terenie gminy:

- TW20001WB1 – Zalew Wiślany,
- RW200155269 – Kanał Jagielloński,
- RW2000115299 – Nogat,
- RW20001651479 – Szarpawa.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, granice terytorialne Gminy Nowy Dwór Gdański położone są w zlewni jednolitych częściach wód podziemnych GW200016.

Obszar gminy w większości jest narażony na występowanie powodzi ze strony morza Bałtyckiego. Dlatego też zostały sporządzone dla gminy mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego.

Powierzchnia terenu gminy pokryta jest utworami przypowierzchniowymi, takimi jak: piaski, mułki, gytie jeziorne, piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły. W granicach gminy nie udokumentowano żadnych osuwisk. Nie zostały też wyznaczone tereny, które byłyby zagrożone ruchami masowymi.

Większość gleb na terenie gminy to gleby klas II i III. Znaczna część z nich jest wykorzystywana pod uprawy rolnicze. Zjawiskiem niekorzystnym w tym aspekcie są zanieczyszczenia gleb spowodowane działalnością antropogeniczną.

W aspekcie zagrożenia poważnymi awariami, gmina Nowy Dwór Gdański jest narażona na występowanie tego typu awarii z powodu lokalizacji szlaków transportu substancji niebezpiecznych przebiegających przez obszar gminy.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno – ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie gminy Nowy Dwór Gdański.

Wdrażania programu będzie się odbywać przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy Gminy Nowy Dwór Gdański odpowiedzialny będzie na sporządzanie i przedstawianie Radzie Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim raportu z wykonania Programu co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w Programie.

Spis tabel, rysunków i wykresów

Tabela 1. Położenie Gminy Nowy Dwór Gdański według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski ..	11
Tabela 2. Liczba ludności na terenie gminy Nowy Dwór Gdański w latach 2018-2022.....	11
Tabela 3. Długość dróg rowerowych w gminie Nowy Dwór Gdański w latach 2018-2022	12
Tabela 4. Zaopatrzenie gminy Nowy Dwór Gdański w gaz sieciowy w latach 2018-2021	13
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	23
Tabela 6. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	23
Tabela 7. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	26
Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	29
Pytanie Tabela 9. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	31
Tabela 10. Charakterystyka zlewni JCWP znajdujących się na terenie gminy Nowy Dwór Gdański ..	32
Tabela 11. Klasyfikacja i ocena zlewni JCWP na podstawie prowadzonych badań	33
Tabela 12. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami.....	38
Tabela 13. Sieć wodociągowa na terenie gminy Nowy Dwór Gdański w latach 2018-2022	39
Tabela 14. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Nowy Dwór Gdański	39
Tabela 15. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	40
Tabela 16. Charakterystyka złóż kopalin położonych na terenie gminy Nowy Dwór Gdański	42
Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	42
Tabela 18. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby.....	43
Tabela 19. Odpady zebrane z terenie gminy Nowy Dwór Gdański w latach 2018-2022.....	44
Tabela 20. Ilość odpadów zebranych selektywnie na terenie gminy Nowy Dwór Gdański w latach 2018-2022.....	44
Tabela 21. Aktualne dane dotyczące wyrobów azbestowych na terenie gminy Nowy Dwór Gdański [kg]	46
Tabela 22. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	47
Tabela 23. Struktura lasów na terenie gminy Nowy Dwór Gdański	47
Tabela 24. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	53
Tabela 25. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	55
Tabela 26. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gmin Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031	61
Tabela 27. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	70
Tabela 28. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	79
Tabela 29. Propozycje wskaźników monitorowania celów.....	83
Tabela 30. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	88
Rysunek 1. Położenie Gminy Nowy Dwór Gdański na te powiatu nowodworskiego i województwa pomorskiego	11
Rysunek 2. Dzielnice klimatyczne Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn	15
Rysunek 3. Energia wiatru w kWh/m ² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu	18
Rysunek 4. Mapa nasłonecznienia Polski	19
Rysunek 5. Temperatura na głębokości 2000 m p.p.t.....	20
Rysunek 6. Podział województwa pomorskiego na strefy do celów oceny jakości powietrza za 2022 rok	21
Rysunek 7. Zlewnie JCWP na terenie gminy Nowy Dwór Gdański	34
Rysunek 8. Zlewnia JCWP na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański.....	35
Rysunek 9. Obszary na terenie gminy Nowy Dwór Gdański narażone na niebezpieczeństwo powodzi	36
Rysunek 10. Mapa utworów przypowierzchniowych gminy Nowy Dwór Gdański	41
Rysunek 11. Lasy zlokalizowane w granicach gminy Nowy Dwór Gdański.....	48
Rysunek 12. Obszar Parku Krajobrazowego znajdujący się w granicach gminy Nowy Dwór Gdański.....	49
Rysunek 13. Obszary Chronionego Krajobrazu znajdujące się w granicach gminy Nowy Dwór Gdański	50
Rysunek 14. Obszar Natura 2000 Zalew Wiślany znajdujący się w granicach gminy Nowy Dwór Gdański	51

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2027 z perspektywą na
lata 2028-2031

Rysunek 15. Obszar Natura 2000 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana znajdujący się w granicach gminy
Nowy Dwór Gdański 52